

[Annelise Gotfredsen]

i sine fejltagelser er absolut dadelværdigt, og vi kan ikke godtage dette. Vi mener, at når den almindelige aftalelov ikke kan anvendes ved forbrugerkøb, bør de mindre erhvervsdrivende have adgang til den samme beskyttelse, og vi finder, det er uanstændigt, at man ikke tager hensyn til denne i øvrigt hårdt plagede grupe.

Vi synes, det, der er anført om, at når der er gjort indvendinger fra begge sider, har man nok ramt det rette, er en fattig begrundelse for en lovgivning. Vi kan ikke støtte denne, og vi agter at stemme imod her ved tredje behandling.

Fogh Rasmussen (V):

Det lovforslag, der foreligger her til tredje behandling, er jo et resultat af lang tids forberedelse i forbrugerkommissionen og købelovudvalget, og derfor mener vi, at der er gjort et så stort forberedende arbejde, at det også er rimeligt på nuværende tidspunkt at vedtage den begrænsede ændring, der her er tale om.

Det er rigtigt, som fru Annelise Gotfredsen anfører, at sigtet er en beskyttelse af forbrugerne, men det er ikke rigtigt, når fru Annelise Gotfredsen anfører, at det sker på bekostning af de erhvervsdrivende. Vi er i venstre naturligvis klar over, at specielt mange mindre erhvervsdrivende kan have behov for præcis den samme forbrugerbeskyttelse, som såkaldt almindelige forbrugere kan have, men i den forbindelse vil jeg pege på, at justitsministeren i forbindelse med lovforslagets behandling har understreget, at når dette lovforslag er vedtaget, vil det i videre omfang end hidtil være muligt for en erhvervs-mæssig køber at anvende aftalelovens § 36 om tilsidesættelse af urimelige aftaler.

Endvidere vil det efter markedsføringslovens § 1 være muligt at nedlægge forbud imod anvendelse af urimelige kontraktvilkår i erhvervs-mæssige forhold, og jeg kunne anføre en række andre ting, men dem skal jeg ikke komme ind på her.

Jeg vil også gerne pege på, at de erhvervsdrivende efter dette lovforslag får en i forhold til gældende lov udvidet afhjælpningsret, den skal modsvare afhjælpningspligten, og de erhvervsdrivende får også en udvidet ret til omlevering. På disse afgørende punkter har regeringen fulgt henstillinger fra er-

hvervslivets organisationer, og man har også fulgt henstillinger fra erhvervslivets organisationer og i øvrigt også Advokatrådet, når det gælder at fastsætte samme absolutte reklama-tionsfrist i forbrugerkøb som i handelskøb.

Jeg tror, det er forkert, når fru Annelise Gotfredsen opstiller det skarpe skel imellem erhvervsdrivende og forbrugere. Grænsen mellem erhvervsdrivende og forbrugere vil ofte være flydende. Jeg tror også, at mange erhvervsdrivende er interesseret i, at der består en tillid til de handlende. Det er i øvrigt også blevet understreget af samarbejdet i forbrugerkommissionen, hvor der var mange fælles synspunkter hos erhvervsorganisa-tionernes repræsentanter og forbrugerrepræsen-tanterne.

Lad mig sige, som jeg har sagt tidligere: dette lovforslag repræsenterer en fornuftig hensyntagen såvel til ønsket om en øget beskyttelse af forbrugerne som til ønsket om at beskytte de erhvervsdrivende imod at komme i klemme i systemet.

Derfor anbefaler vi at stemme for dette lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 90 stemmer mod 42; 3 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om hjemmesygeplejerskeordninger.

(Lovforslag nr. L 91. Fremsat 30/11 78. Første behandling 12/1 79. Betænkning 23/3 79. Anden behandling 27/3 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 125 stemmer mod 10.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Spørgsmål til ministrene:

1) Til undervisningsministeren af:

Gertrud Stjernholm Nielsen (DKP):

»Hvor mange kantiner lukkes, og hvor stort et personale afskediges som følge af kantineomsen?«

(Spm. nr. 744).

Skriftlig begrundelse.

På et spørgsmål vedrørende kantineomsen svarede den tidligere undervisningsminister den 4. oktober 1978, at ministeren havde foranlediget spørgsmålet særskilt behandlet i det af finansministeren nedsatte »kantineudvalg«. Der er nu gået næsten et halvt år, og endnu er der ikke anvist nogen løsning, hvorimod der fra mange uddannelsessteder meldes om store økonomiske vanskeligheder med lukning til følge.

Gertrud Stjernholm Nielsen (DKP):

Mit spørgsmål til undervisningsministeren stilles på baggrund af den udvikling, der er sket med hensyn til kantinerne på landets uddannelsessteder. Det er en opfølgning af et spørgsmål, jeg den 4. oktober 1978 stillede til den daværende undervisningsminister, og en rykker i forbindelse med det svar, jeg fik.

Fru Ritt Bjerregaard, der delte min beklagelse over, at et EF-direktiv om moms på kantinedrift yderligere ville forringe de uddannelsessøgendes økonomi, havde foranlediget, at spørgsmålet ville blive særskilt behandlet, for at det ikke skulle afvente, at finansministerens kantineudvalg afsluttede sit arbejde, hvilket ikke ville ske inden for de nærmeste måneder. Der er nu gået næsten et halvt år, og endnu er der ikke anvist nogen løsning, hvorimod der fra mange uddannel-

sessteder meldes om store økonomiske vanskeligheder med lukning af kantinerne til følge.

Selv er jeg vidende om, at kantinen på Roskilde universitetscenter har lukket, og at en sådan udvikling frygtes på Handelshøjskolen og på Københavns Dag- & Aftenseminarium. Desuden modtog folketingets partier for to dage siden en henvendelse fra studenterrådet ved Københavns universitet, hvori det blev oplyst, at kantinedriften indstilles den 1. april. Det drejer sig her om i alt 12 kantiner med et personale på 36 personer. Herudover har det været nødvendigt at reducere personalet løbende i det sidste halve år med 10 personer, så alene på Københavns universitet sættes således 46 mennesker på understøttelse. På årsbasis er det nok en lille halv million kroner, som staten må yde til disse i arbejdsløshedsunderstøttelse.

I betragtning af, hvor hurtigt man har ment at kunne klare overenskomstsituationen med det netop foretagne indgreb, er det ufatteligt, at dette meget overskuelige problem endnu ikke er løst; men at problemet er alvorligere nu end for et halvt år siden, er vi sikkert enige om.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg må først bemærke, at kantineomsen, der af spørgeren i den skriftlige begrundelse nævnes som en direkte årsag til de øjeblikkelige vanskeligheder for de uddannelsessøgendes kantiner, efter min mening kun er en medvirkende årsag til vanskelighederne; den egentlige årsag til vanskelighederne og de kantinelukninger, der finder sted for øjeblikket, er nemlig de uddannelsessøgendes boykot af kantinerne.

Hvad denne boykot så skyldes, er en anden sag, og her skal jeg medgive, at dér spiller kantineomsen en vigtig rolle for de uddannelsessøgende, også selv om dens prisforstyrende virkning nok har været af mindre betydning, end det i hvert fald iblandt har været fremhævet. Som andre årsager kan også nævnes almindelige prisstigninger og måske ikke mindst de uddannelsessøgendes generelt anspændte økonomiske situation.

Men disse betragtninger skal ikke afholde mig fra at erklære mig enig i, at mange kantiner for øjeblikket er i vanskeligheder.

[Undervisningsministeren]

Undervisningsministeriet modtager om ikke just daglig så i hvert fald ganske ofte henvendelser om spørgsmålet fra de uddannelsessøgende eller fra uddannelsesinstitutionerne, og i de fleste af disse henvendelser tales der om fare for lukning af kantinerne. Egentlige lukninger kender vi i ministeriet endnu ikke så forfærdelig mange eksempler på, men jeg skal ikke på nogen måde udelukke, at det faktiske antal er større end det, vi har kendskab til, idet undervisningsministeriet efter de gældende regler ikke administrerer uddannelsesstedernes kantiner og heller ikke ansætter deres personale. Vi har derfor kun en meget begrænset indflydelse på kantinedriften på uddannelsesinstitutionerne og modtager kun få officielle indberetninger om forholdene dér.

Så når der bliver spurgt om, hvor mange kantiner der lukkes, og hvor stort et personale der afskediges som følge af kantineomkostningen, må jeg indskrænke mit svar til at bekræfte, at der forekommer både kantinelukninger og deraf følgende afskedigelse af personalet, men at jeg ikke er i stand til at give oplysning om størrelsesordenen af det. Jeg vil dog gerne give udtryk for, at det er mit håb, at den udvikling, der finder sted for øjeblikket, kan vendes ved en eventuel omlægning af kantinedriften som et resultat af det udvalgsarbejde, der pågår for øjeblikket, og som formentlig meget snart er færdigt.

Gertrud Stjernholm Nielsen (DKP):

Jeg siger tak for svaret. Jeg havde såmænd heller ikke forventet, at jeg kunne få helt nøjagtige tal, men at vores fornemmelse går i samme retning, er jeg da glad for at vi får bekræftet.

Om der var kommet en boykot uden denne kantineomkostning, behøver vi ikke at diskutere her. Jeg tror næppe, det var kommet så vidt, men at der har været almindelige prisstigninger, og at de uddannelsessøgendes almindelige situation er en medvirkende årsag til kantinerne belastede situation, er vi da enige i, og jeg har ikke stor tiltro til, at det kommende SU-forslag, hvis det bliver vedtaget, vil bedre meget på det. Derimod vil jeg spørge, om ikke ministeren mener, at situationen nu er så alvorlig, at der må være baggrund for at yde uddannelsesstederne en ekstra bevilling, så kantinedriften kan genoptages og

videreføres som før 1. oktober 1978. Især da man tilsyneladende ikke kan fæste større lid til en snarlig løsningsanvisning på baggrund af kantineudvalgets arbejde, og yderligere fordi det trods alt ikke er gratis for staten at sende folk ud i arbejdsløshed.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Når fru Gertrud Stjernholm Nielsen spørger, om jeg ikke finder det rimeligt, at der på indeværende tidspunkt gives en ekstra støtte, vil jeg erindre om, at der i efteråret skete en ekstra udlodning over uddannelsesstøtten. Jeg ville ikke finde det rimeligt, om jeg herfra skulle sige ja eller nej til spørgsmålet, i betragtning af at vi har nedsat dette kantineudvalg til at gå alle problemer i forbindelse med kantinerne igennem. Jeg finder, det ville være rimeligt af mig at lytte til, hvad der er fundet frem af kendsgerninger og overvejelser i denne forbindelse fra udvalgets side, og da vi som sagt regner med, at det er færdigt hen på foråret, er det ikke nogen yderligere lang ventetid, der er tale om i denne forbindelse. Jeg synes, det svar, jeg kan give her, har mere interesse, hvis det er baseret på de faktiske forhold, der er gravet frem af udvalget.

Poulsgaard (FP):

Ministeren ville hverken sige ja eller nej, og ministeren talte også om kendsgerninger. Kendsgerningerne er bl. a. det, der står i Jyllands-Posten i dag, nemlig at nu skal kommunerne til at prioritere lidt. Udviklingen tvinger simpelt hen kommunerne til at begynde at spare, og kantiner er jo også under kommunal regie.

Jeg vil gerne stille undervisningsministeren et spørgsmål. Jeg har stillet det før, hvor jeg fik et nej, men jeg vil stille det igen, når ministeren nu taler om kendsgerninger. Kendsgerningerne er jo, at vi står i en fortvivlet økonomisk situation, og det kan ikke være rigtigt, at skatteborgerne skal tvinges til at betale den slags ting. Hvornår vil ministeren mande sig op til at sige, at kantinedriften skal hvile i sig selv? Det var en snak, man kunne forstå.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg finder spørgsmålet overflødigt på baggrund af den

[Undervisningsministeren]

ordveksling, der har været mellem fru Gertrud Stjernholm Nielsen og mig på denne talerstol i dag. Hvis hr. Poulsgaard havde lyttet lidt efter, ville han have været klar over, at han ikke fik et positivt svar på det spørgsmål, han her stillede.

Hermed sluttede spørgsmålet.

2) Til *undervisningsministeren* af:

Keld Andersen (KF):

»Hvilke konsekvenser agter ministeren at drage over for landscentralen for undervisningsmidler, som stadig ikke kan opfylde sine forpligtelser over for landets skoler og andre undervisningsinstitutioner?«

(Spm. nr. 746).

Skriftlig begrundelse.

Ifølge oplysninger i Berlingske Tidende den 19. marts har kommunerne foreløbig investeret ca. 60 mill. kr. i forskelligt teknisk udstyr uden endnu at have modtaget kopier af de programmer til undervisningsbrug, som landscentralen årlig betaler Danmarks Radio 26 mill. kr. for at producere.

Landscentralen opræder i år på finansloven med et beløb på 35 mill. kr., men endnu 5 år efter sin oprettelse har den ikke opfyldt sine forpligtelser over for amter og kommuner.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det fremgår af den skriftlige begrundelse, at spørgeren sigter til distribution af kopier af Danmarks Radios undervisningsprogrammer. Jeg går endvidere ud fra – jeg håber, det er rigtigt – at spørgsmålet alene angår videokopier af TV-udsendelser, da distributionen af lydbåndskopier af radioudsendelser som hidtil foregår uden problemer.

Landscentralens opgaver er fastlagt i landscentralloven fra 1973, herunder opgaven med distribution af film, bånd og lignende materialer til skoler og andre undervisningsinstitutioner.

Undervisningsministeriet ønsker fuldt ud at støtte landscentralen i at opfylde denne opgave, også for at sikre, at det tekniske apparatur, der er købt til de enkelte skoler, kan blive udnyttet på en rimelig måde. Dette er fulgt op med hensyn til bevillinger m. v. til

landscentralen, herunder til produktion af programmer i Danmarks Radio. Distributionen af videobånd af TVs undervisningsprogrammer måtte imidlertid afvente ændringen af ophavsretsloven i 1977, hvorefter det inden for undervisningsvirksomhed blev tilladt at optage kopier af TV-udsendelser.

Forinden havde man i 1976 indgået en aftale med Danmarks Radio, der sikrer, at de forbrugerønsker, der kanaliseres gennem landscentralen, kommer i betragtning ved både udarbejdelsen af programmer og andet undervisningsmateriale.

Bevillinger til indkøb af apparatur og til drift af landscentralens videobåndcentral blev tilvejebragt i sommeren 1978, og opgaven var herefter at finde egnede lokaler til videobåndcentralen og landscentralens øvrige virksomhed.

Efter bemærkningerne til loven om landscentralen var det hensigten, at der skulle etableres en fælles distributionsordning for statens filmcentral og landscentralen. Ved forhandlinger med kulturministeriet er der i 1978 sluttet en samarbejdsaftale mellem landscentralen og filmcentralen, men kulturministeriet har ikke fundet at kunne pålægge filmcentralen at etablere et lokalefællesskab med landscentralen. Kulturministeren har orienteret folketingets kulturudvalg herom sidste sommer.

Landscentralens lokaleproblemer søgtes herefter løst selvstændigt, og det lykkedes at finde egnede lokaler. Efter at visse tekniske og juridiske spørgsmål var afklaret, og efter at en sagkyndig gennemgang med hensyn til vilkår for lejemål, lokalernes udstyr, indretning osv. osv. var foretaget, forelagde undervisningsministeriets byggedirektorat i december 1978 det endelige bevillingsforslag. Herefter blev udkast til aktstykke forelagt for finansministeriet den 29. december 1978.

Men inden finansministeriet havde tiltrådt aktstykket, sprang udlejeren beklageligvis fra, og dermed bortfaldt bevillingssagen. Undervisningsministeriet har straks iværksat en ny eftersøgning af egnede lokaler, men som spørgeren formentlig også er klar over, stilles der særlige tekniske krav af videobåndcentralen, og derfor må de enkelte muligheder undersøges nøje.

Men vi håber meget at få afklaret lokale-spørgsmålet inden for en måneds tid, og det skulle give mulighed for, at lokaleproblemet

[Undervisningsministeren]

var løst og landscentralens videobåndcentral i gang i løbet af 1980.

Keld Andersen (KF):

Jeg er ikke i den situation, at jeg kan take ministeren for svaret, for jeg fik jo ikke svar på, hvilke konsekvenser ministeren vil drage af den kendsgerning, at landscentralen altså fortsat efter 5 år endnu ikke virker. Det eneste, jeg fik at vide, var, at jeg skulle regne med, at der nok gik et par år endnu, i hvert fald 1979 og 1980. Jeg synes, man kan sætte et meget stort spørgsmålstegn ved, hvad landscentralen, hvis opgaver jo ligger tæt op ad bibliotekscentralens, har nået i den tid, den har ikke virket, men eksisteret.

Undervisningsinstitutionerne har som bekendt altid fået deres ting fra bibliotekscentralen, der jo også har et ganske betydeligt informationsmateriale, og man kunne derfor nok fortsat have klaret sig hermed. Hvad landscentralen skulle foretage sig af ting, som bibliotekscentralen tidligere har ordnet, er jo netop kun de videobånd, som man altså fortsat ikke leverer. Da der således intet er tilbage, kan man efter min opfattelse lige så godt nedlægge denne landscentral, og det var i og for sig den konsekvens, jeg efterlyste hos ministeren.

Det konservative folkeparti har aldrig været nogen varm tilhænger af dette foretagende, og vi finder det overordentlig beklageligt, at forsinkelser og administrativt bureaukrati i den statslige administration har påført landets kommuner en unødigt udgift, som løber op i adskillige millioner kroner. Jeg er bekendt med, at de lokaler til landscentralen, som undervisningsministeriet i lang tid har haft på hånden, nu er udlejet til anden side, fordi udlejeren er blevet træt af at vente på svar fra ministeriet, som det blev bekræftet af ministeren her, og jeg forstår godt, at man er blevet træt af den lange venten.

Der er hermed opstået en meget uholdbar situation for undervisningsinstitutionerne, og jeg er vidende om, at en række amter nu har besluttet selv at fremskaffe videobånd, som man altså fortsat ikke får fra landscentralen, ved at tappe udsendelserne dels fra Danmarks Radio, dels fra udlandet.

Derfor vil jeg gerne nærmere konkretisere mit spørgsmål til undervisningsministeren: agter ministeren at drage den konsekvens af

disse kendsgerninger og nedlægge denne landscentral, som overhovedet ikke opfylder sine forpligtelser?

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg har taget til efterretning, at det konservative folkeparti er af den formening, at landscentralen bør nedlægges. Det ændrer ikke mine synspunkter, og jeg agter ikke at drage nogen konsekvens heraf.

Keld Andersen (KF):

Så vil jeg gerne stille det tillægsspørgsmål, om ministeren nærmere kan redegøre over for dette ting for årsagen til, at udlejerne måtte vente så længe på at få svar, at de blev trætte og lejede lokalerne ud til andre formål. Er ministeren enig med mig i, at denne forsinkelse skyldtes et ganske overordentlig stort administrativt bureaukrati, eller kan ministeren nærmere redegøre for, hvad årsagen hertil var?

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg har tidligere gjort opmærksom på, at der til dette lejemål – og det vil også gælde et hvilket som helst andet lejemål – stilles en række tekniske krav af landscentralen, og at mulighederne for at opfylde disse krav skal undersøges.

Så var der spørgsmålet om, hvorfor der er gået så lang tid fra aktstykkets udformning til procedurens afslutning. Dette skyldes ikke administrativt bureaukrati, som der blev sagt, men dels de administrativt-tekniske undersøgelser, dels aktstykkets behandling i centraladministrationen. Den samlede ventetid er derved blevet så lang, at udlejeren altså har valgt at udleje til anden side, hvilket jeg kun kan beklage.

Hermed sluttede spørgsmålet.

3) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

»Agter ministeren at følge et flertal af landsskatterettens dommeres henstilling og dermed søge fhv. folketingsmedlem Poul Boeg og folketingsmedlem Leif Glensgård fjernet fra landsskatteretten, fordi de har informeret befolkningen om de uretfærdigheder, som er overgået 2 af advokat Mogens

[Uwe Jensen (Ribe a.)]

Glistrups klienter under en højst mærkværdig landskatteretsproces?«
(Spm. nr. 749).

Skriftlig begrundelse.

Ifølge dagspressen er det lykkedes for den tidligere kildeskattedirektør, nuværende landsskatteretspræsident Knud Jensen, at overtale et flertal i landsskatterettens dommerkollegium ved at henstille til skatteministeren at få henholdsvis Poul Boeg og Leif Glensgård fjernet fra landsskatteretten.

Poul Boeg og Leif Glensgård burde i stedet naturligvis indstilles til ridderkorset, fordi de har afsløret, hvad mange dagblade nærmest betegner som korrumperede retsafgørelser, jfr. Jyllands-Posten den 23. marts 1979.

Spørgeren håber, at skatteministeren i stedet for at tilsløre det egentlige i sagen vil foretage en nærmere undersøgelse af de i Glistrup-klientsager involverede embedsmænds handlemåde, herunder nærmere undersøge retspræsident Knud Jensens personlige indblanding i disse sager, og naturligvis særlig undersøge baggrunden for retspræsidentens indblanding i sager, hvori han ikke er medvoterende.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

I mit spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter henviser jeg til en henstilling fra et flertal af landsskatteretsdommerne, men jeg tænker samtidig på de retsmedlemmer, der ikke ville skrive under på denne henstilling, f. eks. det radikale medlem hr. Per Gudme eller et medlem fra det ene regeringsparti, hr. Mogens Camre.

Når det nu er folketinget, der har udpeget dommerne, ville det derfor være interessant at erfare, hvorvidt ministeren agter at søge de to landsskatteretsdommere forhenværende folketingsmedlem hr. Poul Boeg fra kristeligt folkeparti og folketingsmedlem hr. Glensgård fra fremskridtspartiet fjernet fra landsskatteretten, fordi de har sat fokus på den førømtalte højst mærkværdige landsskatteretsprocesprocedure. I den skriftlige begrundelse har jeg, modsat ministerens hidtidige reaktion, udtalt, at de to herrer Boeg og Glensgård faktisk burde indstilles til at modtage en ørønsdekoration, fordi de har turdet træde frem for offentligheden.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Lad mig straks understrege, at jeg ikke vil indlade mig i en diskussion om landsskatterettens afgørelse af konkrete sager, og jeg må derfor tage afstand fra det ledende, der ligger i selve spørgsmålet.

Landsskatteretten er jo ikke den sidste instans i skattesager. Rettens kendelser kan indbringes for domstolene til endelig afgørelse, og landsskatteretten er i øvrigt også undergivet folketingets ombudsmands indseende, og disse instanser er det rette forum for en vurdering af de konkrete afgørelser, der træffes i landsskatteretten.

Den henvendelse fra landsskatteretten, som omtales i spørgsmålet, har jeg modtaget for et par dage siden. Jeg kan forstå, at hr. Uwe Jensen (Ribe a.) har haft den, før jeg har haft den, for han må have haft den, dengang han stillede spørgsmålet om fredagen.

Landsskatterettens medlemmer har truffet beslutning om henvendelse på et møde i retten den 13. marts, hvor man har drøftet den situation, landsskatteretten er kommet i, efter at 2 af rettens medlemmer har taget initiativ til en offentlig debat, bl. a. med indlæg i dagspressen, om landsskatterettens interne forhold. Det fremgår bl. a. af henvendelsen, at landsskatterettens medlemmer nærer beymringer for virkningen af det passerede for landsskatterettens fremtidige arbejdsmuligheder.

Jeg er derfor indstillet på en af de nærmeste dage at anmode landsskatterettens præsident om over for rettens medlemmer på det alvorligste at indskærpe den tavshedspligt, der er forbundet med varetagelsen af hvervet som medlem af landsskatteretten.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg må af ministerens svar konstatere, at der endnu ikke er taget endelig stilling til en eventuel afskedigelse af de to heldige eller uheldige helte.

Jeg er bekendt med, at der kommer et responsum fra justitsministeriet angående den opståede problematik, og derfor vil jeg gerne stille det tillægsspørgsmål, om ministeren vil oversende dette responsum til folketinget, når det er færdigt.

Dohrmann (FP):

[Dohrmann]

Jeg vil gerne stille ministeren det tillægs-spørgsmål, om han ikke mener, at når man har noget, der hedder tavshedspligt, er det af hensyn til de tiltalte, eller om han mener det er af hensyn til retten. Jeg synes, det er meget beklageligt, at man ligesom forsøger at holde noget skjult, og jeg vil også spørge skatteministeren, om han vil følge den opfordring, der er kommet fra hr. Camre om, at sagen bliver grundigt undersøgt.

Poulsgaard (FP):

Jeg ved, at skatteministeren har meget at lave, men jeg tror da, det sker, at skatteministeren får tid til at læse en lille smule i aviserne, og de store dagblade har jo – og det er dagblade, der i hvert fald normalt ikke har været særlig fair over for hr. Glistrup – på det skarpeste taget afstand fra den behandling, de to klienter har fået ved landsskatte-retten, men det eneste svar, vi kan vriste ud af skatteministeren, hver gang vi stiller disse spørgsmål – og jeg vil love ministeren, der vil blive boret i den sag – er en henvisning til tavshedspligten. Ja men tavshedspligt over for hvem? Respekten for domstolene skulle gerne igen i højsædet, og skal respekten for domstolene sættes i højsædet, må der ikke foregå noget, der skal fejles ind under en tavshedspligt. Derfor synes jeg, ministeren nu skylder folketinget et andet svar end bare at henvise til tavshedspligten.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Må jeg sige til hr. Poulsgaard, at hvis der er nogen, der forsøger at nedvurdere rettens stilling i samfundet, er det dem, der står bag hele den affære, der har været omkring de to landsskatteretsafgørelser. Jeg mener, at landsskatteretten arbejder fornuftigt og rimeligt, og som jeg i mit første indlæg pegede på, kan man lade afgørelserne gå videre, hvis man mener, der er foregået noget forkert.

Mit svar går ganske enkelt ud på, at landsskatteretten skal have ro til at arbejde videre – og det ligger i det svar, jeg gav før – og derfor henstiller jeg til landsskatteretten, at man indskærper tavshedspligten, som den er udmøntet i den forretningsorden, landsskatteretten arbejder under.

Jeg har ikke bedt om et responsum, og jeg har derfor heller ikke noget at oversende til folketinget.

Hermed sluttede spørgsmålet.

4) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

»Er ministeren enig med sin forgænger i embedet i, at nedgangen i provenuet af spiritusafgiftsbeskatningen kun er af midlertidig karakter?«

(Spm. nr. 750).

Skriftlig begrundelse.

Der henvises dels til dagspressens oplysninger om, at der ikke bare er kommet en manko på et trecifret millionbeløb i statskassen, dels til, at den forventede stigning på 400 mill. kr. alene vedrørende alkoholbeskatning også udeblev.

Et lignende spørgsmål til fhv. minister Jens Kampmann for et år siden blev af den- ne besvaret med, at nedgangen kun var midlertidig.

Hvor længe er det forsvarligt at se frem til manglende afgifter til statskassen, uden at man nedsætter de offentlige udgifter tilsvarende?

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Når jeg i mit spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter henviser til ministerens forgænger i embedet, skyldes det bl. a. et spørgsmål fra hr. Ellemann-Jensen af 8. marts 1978. Da blev der spurgt, hvorvidt en yderligere afgiftsforhøjelse ville virke stærkt på omsætningen, og den 15. marts 1978 svarede skatte- og afgiftsminister Kampmann bl. a., at et direkte fald i indtægten af afgiften hver gang kun har vist sig at være af nogle måneders varighed.

Nu viser det sig, at man ikke blot mangler over 100 mill. kr. i statskassen, men også en yderligere forventet stigning på 400 mill. kr. i alkoholafgifter, og derfor er jeg spændt på at høre, hvordan ministeren vurderer fremtids-perspektiverne for disse afgiftsindtægter.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

[Ministeren for skatter og afgifter]

Provenuet af spiritusafgifterne i 1978 udgjorde 1.324 mill. kr. mod 1.505 mill. kr. i 1977. Men sammenligner man disse to tal, må man imidlertid huske på, at der forud for den sidste afgiftsforhøjelse den 7. september 1977 skete en meget betydelig hamstring, der naturligvis har bevirket en nedgang i salget af spiritus i den følgende tid. Hvis man for at få det rigtige billede af udviklingen forsøger at korrigere provenutallene for 1977 og 1978 for denne hamstring, skal der flyttes et betragteligt beløb fra 1977 til 1978. Vælger man at flytte f. eks. 100 mill. kr. – og det er nok en korrektion, der vil ligge i underkanten – får man som provenu for 1977 og 1978 henholdsvis 1.405 mill. kr. og 1.424 mill. kr., altså lidt mere i 1978 end i 1977.

Jeg er enig med min forgænger i, at nedgangen i provenuet af spiritusafgifter, hvis man overhovedet kan tale om en sådan nedgang, er af midlertidig karakter. Et udtryk herfor er, at provenuet af spiritusafgifter på finansloven for indeværende finansår er opført med 1.450 mill. kr. Jeg kan i øvrigt oplyse, at provenuet af spiritusafgifter for januar og februar måneder 1978 i alt var 248 mill. kr., mens provenuet for de tilsvarende måneder i år var 309 mill. kr., altså over 60 mill. kr. mere end i de samme to måneder i det foregående år.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg siger tak til ministeren for svaret. Vi må dog konstatere, at der mangler penge. Ministeren henviser til den traditionelle hamstring, men var dog i sit svar ikke helt så optimistisk som hr. Kampmann tidligere.

Men jeg hørte ikke helt klart, hvilke initiativer ministeren vil tage med hensyn til kompenserende besparelser på de offentlige udgifter for at bøde på de manglende indtægter. Hvad vil ministeren konkret pege på? Skal vi have afgiftsned sættelser for eventuelt at gavne vor betrængte grænsehandel?

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Jeg forstår overhovedet ikke hr. Uwe Jensen (Ribe a.)s spørgsmål, for de oplysninger om de to måneder, jeg gav, vil jo på årsbasis betyde en stigning i provenuet på over 480 mill. kr. Der er altså ikke tale om en ned-

gang og derfor ikke tale om overvejelser i så henseende.

Hermed sluttede spørgsmålet.

5) Til landbrugsministeren af:**Karl Møller (DKP):**

»Med hvilken begrundelse har ministeren tilsidesat en afgørelse i statens jordlovsudvalg og givet godsejer Rolf de Neergaard, Gunderslevholm, dispensation fra landbrugsloven til at købe Castrup Hovedgaard?«
(Spm. nr. 753).

Skriftlig begrundelse.

I 1977 søgte godsejer Rolf de Neergaard om tilladelse til samdrift af matrikel nr. 1a Anna af Castrup Hovedgaard, Fuglebjerg kommune, som var købt af godsejer Elisabeth de Neergaard. Statens jordlovsudvalg afviste at give dispensation fra landbrugsloven, da Rolf de Neergaard i forvejen drev 8 landbrug på 1390 ha. Den 15. januar 1979 gav landbrugsministeriet dispensation fra landbrugslovens bestemmelser om samdrift.

Familien de Neergaard ejer tilsammen mindst 8030 ha til en værdi af ca. 250 mill. kr., og hofjægmester Vilhelm Bruun de Neergaard er tillige kurator for Vemmetofte adelige jomfrukloster på 2255 ha.

Da ministeren for nylig gav dispensation til prins Joachim til erhvervelse af Schackenberg gods på 1038 ha, var det med den begrundelse, at dette var et enestående royalt tilfælde, som ikke ville gentage sig.

Landbrugsministeren (Anders Andersen fg.):

Jeg er fungerende landbrugsminister og skal derfor forsøge at svare på det spørgsmål, som hr. Karl Møller har stillet.

Spørgeren ønsker en begrundelse af den af landbrugsministeren i skrivelse af 15. januar 1979 trufne afgørelse i sagen vedrørende godsejer Rolf de Neergaards erhvervelse af Castrup Hovedgaard. Da spørgeren, således som det fremgår af den begrundelse, der er givet for spørgsmålet, synes at have et vist kendskab til afgørelsen og dermed til landbrugsministeriets skrivelse, kan man måske undre sig over, at spørgeren efterlyser en begrundelse af den afgørelse, da der er givet en

[Landbrugsministeren]

udførlig begrundelse for afgørelsen i landbrugsministeriets skrivelse.

Der er tale om et ganske kompliceret rets-tilfælde. Kort fremstillet går sagen ud på følgende: godsejer Rolf de Neergaards moder, fru Elisabeth de Neergaard, overdrog ved skøde af 6. oktober 1977 Castrup Hovedgaard, der er på 147 ha, til sønnen for en købesum svarende til en ejendomsværdi på 5,5 mill. kr. Fru Elisabeth de Neergaard var da 87 år gammel. Det er oplyst, at overdragelsen skyldtes dels fru de Neergaards ønske om i sin høje alder at blive fri for at forestå administrationen af ejendommen, dels et ønske om at blive fritaget for at betale nogle forfaldne ydelser og dels et ønske om at få sine forhold bragt i orden, mens hun endnu var i live. Godsejer Rolf de Neergaard, der i forvejen var ejer af Gunderslevholm, der er på 461 ha, var ved testamente fra 1968 tillagt Castrup Hovedgaard til en pris af 2,8 mill. kr.

Fru Elisabeth de Neergaard afgik ved døden den 18. december 1977, og det viste sig, at fru de Neergaard den 19. august 1977 havde oprettet et nyt testamente, hvorefter halvdelen af hendes boslod forlods skulle tilfalde godsejer Rolf de Neergaards tre søskende.

Et afslag på den af godsejer de Neergaard til landbrugsministeriet indgivne dispensationsansøgning ville have været ensbetydende med, at fru de Neergaards testamente af 19. august 1977 måtte anses som oprettet under urigtige forudsætninger, idet alle arvingerne er enige om, at det var afdødes ønske, at godsejer Rolf de Neergaard skulle overtage Castrup Hovedgaard, og der var enighed mellem arvingerne om at respektere et testamente fra 1968, hvis overdragelsen af Castrup Hovedgaard til Rolf de Neergaard ifølge skødet af 6. oktober 1977 ikke blev godkendt af landbrugsministeriet. Godsejer Rolf de Neergaard ville således under alle omstændigheder kunne erhverve Castrup Hovedgaard ved arv, men behandlingen af fru de Neergaards bo ville blive særdeles kompliceret, hvis testamentet fra 1968 skulle lægges til grund.

Under hensyn til disse særlige omstændigheder har landbrugsministeriet fundet, at der var rimeligt grundlag for at meddele den ansøgte dispensation og herved respektere de forudsætninger, der efter det oplyste utvivlsomt er lagt til grund af fru Elisabeth de

Neergaard ved oprettelsen af testamente af 19. august 1977.

Som anført har Castrup Hovedgaard i øvrigt tilhørt slægten de Neergaard i over 250 år, og denne omstændighed kan ifølge landbrugslovens motiver tillægges betydelig vægt.

Karl Møller (DKP):

Må jeg først sige til landbrugsministeren, at jeg rent faktisk ikke har kendskab til det dokument fra landbrugsministeriet, som ministeren forsigtigvis antydede. De oplysninger, jeg har i sagen, har jeg fået fra statens jordlovsudvalg.

Jeg er egentlig ked af, at landbrugsministeren ikke er her, for jeg ville gerne have erindret ham om en udtalelse, han kom med, før landbrugsloven 1. januar 1979 trådte i kraft. I et samråd på et spørgsmål fra de konservative sagde han, at det var hans agt, at landbrugsloven skulle administreres restriktivt efter de forskrifter, som nu engang er angivet i denne lov.

Siden fik vi jo den meget omtalte Schackenborg-sag. Jeg skal ikke rippe op i den sag ud over at sige, at de fire dispensationer, som i den sag blev givet prins Joachim fra landbrugsloven, blev omtalt som en engangsforestilling, som noget, der skulle betragtes som et isoleret tilfælde, og det blev jo, som alle erindrer, belagt med forskellige nationale hensyn og meget andet godt.

Men nu viser det sig altså, at ministeren, allerede 5 dage efter, at han her fra talerstolen den 10. januar 1979 har sagt det, den 15. januar er kommet på andre tanker. Han har udstedt ny dispensation, og denne gang er det samdriftsbestemmelsen, som er blevet fraveget og giver en godsejer, som altså i forvejen driver 8 landbrug på Vestsjælland, lov til at udvide sit domæne med yderligere 147 ha, nemlig Castrup Hovedgaard.

Jeg synes, det er en principielt vigtig sag, derfor har vi rejst den. Det alvorligste i sagen er, at dispensationen er blevet givet på trods af, at statens jordlovsudvalg har nægtet at give denne dispensation. Jeg ved godt, at ministeren som højeste myndighed kan omstøde jordlovsudvalgets afgørelse, men jeg synes, det må være rimeligt at få at vide, om ikke den stedfortrædende landbrugsminister betragter jordlovsudvalget, som han selv har udpeget, som kyndige folk, der ved, hvad de

[Karl Møller]

har med at gøre. Jeg kan godt se, at der er ganske mange arvemæssige og andre forklaringer på, at man har givet denne dispensation, men hvilken virkelig seriøs begrundelse i forhold til landbrugsloven mener den fungerende landbrugsminister der er for at omstøde jordlovsudvalgets bedømmelse?

Landbrugsministeren (Anders Andersen fg.):

Må jeg først sige, at jeg ikke har udpeget jordlovsudvalget, men selv om jeg havde, ville det alligevel være sådan, at landbrugsministeren har bemyndigelse til at ændre jordlovsudvalgets afgørelser, og det er det, landbrugsministeren har benyttet sig af i denne sag.

Der er måske også grund til at gøre opmærksom på, når man taler om, at der er 8 ejendomme, at de to er under 2 ha og allerede nedlagt. Den ene, der er på 35 ha, ejes af de Neergaards hustru, og en stor del af dem og nogle andre arealer, der hører til nogle andre ejendomme, er sivbefængte områder, altså lavbundsområder, som ikke er særlig dyrkningsværdige. Der er i virkeligheden kun den ene på de 35 ha, og også noget af den er ikke reel landbrugsjord. Så det er en dispensation, som i hvert fald jeg, under hensyntagen til at det er en ejendom, der har været i slægtens eje i 250 år, godt kan forstå at landbrugsministeren har truffet.

Karl Møller (DKP):

Den fungerende landbrugsminister kommer nu her og prøver at udlægge tingene, som om der i virkeligheden ikke er tale om en forøget jordkoncentration. Det, der sker her, er, at Castrup Hovedgaard, som er på 147 ha, hvoraf de 139 ha er ganske udmærket agerjord, altså bliver tillagt disse 8 ejendomme. Så er det muligt, at nogle af dem ikke er særlig gode osv., og at nogle allerede er nedlagt, men landbrugslovens intention er at modvirke koncentration af jord, og denne afgørelse er i hvert fald i direkte modstrid med denne intention.

Hermed sluttede spørgsmålet.

6) Til **udenrigsministeren** af:

Steen Folke (VS):

»Vil regeringen tage afstand fra den israelsk-ægyptisk-amerikanske aftale, som er kommet i stand på bekostning af det palæstinensiske folk, og vil regeringen yderligere tage afstand fra de israelske planer om nye bosættelser i det besatte Vestjordan?«

(Spm. nr. 751).

Skriftlig begrundelse.

Det er klart, at den såkaldte fredsaftale, som er kommet i stand ved præsident Carters diplomati (og løfter om rundhåndet militær og økonomisk bistand), på ingen måde vil bringe fred til Mellemøsten – tværtimod. Aftalen lægger op til en fortsættelse af Israels militære okkupation af Vestjordan og Gaza – en okkupation, som den danske regering har taget afstand fra. Den vil derfor blive bekæmpet både af det palæstinensiske folk og af de øvrige antiimperialistiske kræfter.

Det er ganske logisk, at Israel nu i forlængelse af aftalen planlægger yderligere bosættelser i de illegalt besatte områder. Den danske regering plejer at sige fra over for disse bosættelser, men gør ikke noget, som i praksis kan genere den israelske regerings politik.

I denne situation er det særdeles beklageligt, at Danmarks Radio den 31. marts medvirker ved en Melodi Grand Prix, der afholdes i Jerusalem, hvis østlige del udgør en del af det illegalt okkuperede område. Placeringen i netop denne by er naturligvis et led i den israelske stats ihærdige bestræbelser på at fastslå, at Jerusalem altid vil være en del af Israel. Gennem DRs deltagelse i Melodi Grand Prix er det officielle Danmark med til at legitimere såvel Israels militære besættelse af Øst-Jerusalem som den omfattende kolonisering og fordrivelse af palæstinensere, der foregår.

Steen Folke (VS):

Aftalen mellem USA, Israel og Ægypten blev som bekendt undertegnet i mandags under udfoldelse af megen festivitas og omfattende PR-virksomhed. Alligevel kunne det ikke skjules, at denne såkaldte fredsaftale aldeles ikke vil føre til fred i Mellemøsten: en fred, der søges etableret på bekostning af det palæstinensiske folk, bliver selvfølgelig ikke nogen fred.

Magtpolitisk betyder aftalen, at Israel har fået ryggen fri og nu kan koncentrere sig om

[Steen Folke]

at videreføre sin undertrykkelse af palæstinenserne, ikke mindst i de militært besatte områder.

Endnu inden aftalen var underskrevet, erklærede den israelske regering, at man agtede at foretage nye bosættelser i de besatte områder. Det er jeg ikke i tvivl om at den danske regering vil tage afstand fra, det har man jo gjort før. Men regeringen har til gengæld aldrig gjort noget, som i praksis kunne genere den israelske politik.

Her, to dage før Melodi Grand Prix ruller over skærmen fra Jerusalem, kan der være grund til at minde om, at et foretagende som Danmarks Radio med sin deltagelse i Grand Prix-halløjet naturligvis giver Israel en gratis og værdifuld propagandastøtte. Det er jo ikke noget tilfælde, at Israel holder Grand Prix i Jerusalem, hvis østlige del Israel har okkuperet illegalt, men som Begin og hans regering med alle midler forsøger at bevare som en del af Israel.

Det er i denne situation, jeg har opfordret statsministeren til at tage afstand både fra den amerikansk-israelsk-ægyptiske aftale og de nye israelske bosættelsesplaner. Samtidig vil jeg gerne spørge statsministeren, om han er opmærksom på, hvilken propagandagevinst Israel får ud af at afholde Melodi Grand Prix i en by, som er illegalt okkuperet.

Første næstformand (Erlendsson):

For udenrigsministeren svarer statsministeren her og på det følgende spørgsmål.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Spørgsmålet lød jo, om regeringen vil tage afstand fra den israelsk-ægyptisk-amerikanske aftale, og som besvarelse af det spørgsmål kan jeg henvise til den udtalelse, udenrigsministeren den 26. marts i år fremsatte på regeringens vegne i anledning af undertegnelsen i Washington af den israelsk-ægyptiske fredsftale.

Udenrigsministeren udtalte bl. a., at den danske regering hilste med tilfredshed, at Israel og Ægypten havde undertegnet en fredsftale som et første skridt på vejen mod en mere omfattende fredsløsning i Mellemøsten.

Udenrigsministeren gav endvidere udtryk for, at forhandlinger om tilvejebringelse af

en retfærdig og varig fred for alle folk i området indledes hurtigst muligt eller, som det hed, »uden tøven«.

Som det fremgår af denne udtalelse og af den erklæring, som de ni EF-lande har udsendt i anledning af undertegnelsen af fredsftalen, forudsætter det en omfattende fredsoordning i Mellemøsten, en fredsoordning, som vedrører alle berørte parter, herunder også at repræsentanter for det palæstinensiske folk deltager i de kommende forhandlinger om tilvejebringelsen af en retfærdig og varig fred for alle folk i området.

Endelig vil det også være rigtigt at erindre hr. Steen Folke om, at de ni EF-lande i deres erklæring gav udtryk for håbet om – og her citerer jeg direkte fra det, der er vedtaget mellem landene – :

»At alle berørte parter undgår enhver udtalelse eller handling i modstrid med fredsbestrebelse, såsom den israelske bosættelsespolitik i de besatte områder.«

Til det spørgsmål, der var om Melodi Grand Prix i Jerusalem, kan jeg sige, at det fortsat er regeringens opfattelse, at spørgsmålet om Jerusalems status, ganske uanset Melodi Grand Prix, må finde sin løsning inden for rammerne af en omfattende mellemøstlig fredsoordning.

Steen Folke (VS):

Der var jo ikke så forfærdelig meget at takke for, men det var nok også mere, end jeg kunne forvente.

Statsministeren siger, at den danske regering ser aftalen mellem Israel, Ægypten og USA som et første skridt på vej mod en mere omfattende fredsløsning. Jeg mener, det er en illusion at tro, at det er et sådant første skridt. Tværtimod synes jeg, at også de begivenheder, der har udspillet sig siden, demonstrerer, at det fører til en optrapning, en skærpelse af konflikten i Mellemøsten, at der er indgået denne separataftale. Jeg mener ganske klart, at aftalen er med til at styrke Israel, og det er ikke noget, der i sig selv bidrager til en fredelig løsning i Mellemøsten. Det er jo Israel, der illegalt har okkuperet store områder, og denne aftale løser ikke problemet med disse okkuperede områder.

Med hensyn til bosættelserne forstår jeg – men jeg vil gerne have det lidt tydeligere – at statsministeren tager afstand fra dem. Er

[Steen Folke]

statsministeren rede til at sige klart og utvetydigt, at han tager afstand fra de israelske bosættelser og fra de nye planer om bosættelser, der foreligger?

Med hensyn til Melodi Grand Prix nøjedes statsministeren jo med at sige, at løsningen af Jerusalemproblemet måtte ses inden for rammerne af en samlet løsning. Det, jeg var ude efter, var en vurdering af, hvordan det virker, at der afholdes et Melodi Grand Prix. Kan statsministeren ikke se, at den israelske stat koldt og kynisk bruger dette Melodi Grand Prix som støtte til sin okkupation af Jerusalem? Jeg mener, det ville være godt, hvis statsministeren kunne se denne sammenhæng og selvfølgelig derfor også se, at det er uhyre problematisk, for nu ikke at sige det for stærkt, at en institution som Danmarks Radio direkte medvirker til at give Israel denne propagandamæssige støtte, som regimet er ude efter i forbindelse med afholdelsen af Melodi Grand Prix.

Hermed sluttede spørgsmålet.

7) Til udenrigsministeren af:

Steen Folke (VS):

»Hvad er årsagen til, at den danske regering i EF-Ministerrådet er gået med til et tolt knæfald for EF-Parlamentet i striden om EF-budgettet for 1979?«
(Spm. nr. 752).

Skriftlig begrundelse.

Da striden mellem Ministerrådet og EF-Parlamentet om budgettet for 1979 nåede en foreløbig kulmination i december 1978 med Parlamentets vedtagelse af et budget efter Parlamentets ønske, tog den danske regering kategorisk afstand herfra. Ifølge udenrigsministeren havde EF-Parlamentet ingen ret til at foretage en sådan vedtagelse, som var i modstrid med den af Ministerrådet fastsatte maksimale stigningstakt for udgifterne. Der kunne derfor ikke være tale om, at den danske regering ville acceptere det parlamentsvedtagne budget. Som en konsekvens heraf har Danmark i de første måneder af 1979 ved indbetalinger til EF boykottet den danske andel af den del af budgettet – i alt 480 mill. regningsenheder – som efter den danske

regerings opfattelse ikke var retmæssigt vedtaget.

Men ved et rådsmøde (budgetministre) den 22. marts er den danske regering gået med til et ynkeligt knæfald for EF-Parlamentets afpresningspolitik. I lighed med de øvrige EF-lande har Danmark tilsluttet sig et af EF-Kommissionen formuleret kompromis, som forhøjer EFs budget for 1979 med 325 mill. regningsenheder ud af de af EF-Parlamentet ønskede 480 mill. regningsenheder.

Regeringen sprang op som en løve og faldt ned som et lam. Ikke blot forsvandt regeringens principielle afstandtagen fra EF-Parlamentets handlemåde som dug for solen. Kompromiset kom oven i købet til at omfatte et beløb på mere end $\frac{1}{3}$ af Parlamentets ønsker.

Det forhøjede EF-budget for 1979 vil i sig selv bidrage til EF-integrationen. Samtidig indebærer det en vigtig sejr for det integrationsvenlige EF-Parlament i bestræbelserne på at erobre en større reel indflydelse på EFs beslutningsproces. Den danske regerings tilslutning hertil bevidner til fulde, at Danmark er udstyret med en EF-regering.

Steen Folke (VS):

Sidste efterår opstod der en strid mellem EF-Parlamentet og Ministerrådet i forbindelse med 1979-budgettet. Ministerrådet vedtog, at EF-budgettet ikke måtte stige med mere end 11,4 pct., men EF-Parlamentet ønskede en kraftig forøgelse af budgettet for regionalfonden, en forøgelse, der gik langt ud over, hvad Ministerrådet ville være med til. Ministerrådet gik ind for 4,3 mia kr. til regionalfonden, mens EF-Parlamentet ønskede dette beløb forhøjet med 3,4 mia kr. til i alt 7,7 mia kr. Den foreløbige kulmination i striden nåedes midt i december, da EF-Parlamentet ved sin formand, Emilio Colombo, trods Ministerrådets protester erklærede EFs budget for 1979 for vedtaget inklusive de 7,7 mia kr. til regionalfonden.

Dengang tog den danske regering klart afstand fra EF-Parlamentets vedtagelse. Udenrigsministeren udtalte, at der var tale om en uretmæssig vedtagelse, som der ikke kunne være tale om at acceptere, og i konsekvens af denne holdning har Danmark i de første måneder af 1979 boykottet den del af

[Steen Folke]

EF-budgettet, som ligger ud over det, som Ministerrådet var gået ind for.

Men sprang SV-regeringen i denne sag op som en løve, så faldt den til gengæld ned som et lam. På rådsmødet den 22. marts gik den danske regering ind for et såkaldt kompromis, formuleret af EF-Kommissionen. Ifølge dette kompromis accepterede Ministerrådet et budget for regionalfondens på 6,6 mia kr., altså 2,3 mia kr. mere end det oprindelige. Herved opnåede EF-Parlamentet ikke blot at få mere end $\frac{2}{3}$ af den ønskede merbevilling igennem, men samtidig var der tale om en magtdemonstration af stor psykologisk og politisk betydning.

Det er ikke nogen hemmelighed, at EF-Parlamentet ønsker større magt og indflydelse i EF efter det direkte valg. Der er ingen tvivl om, at dette vil være befordrende for den videre EF-integration. De nationale modsætninger, understøttet af vetoretten, spiller jo en betydelig rolle i Ministerrådet. I EF-Parlamentet er der som bekendt ingen vetoret, og EF-parlamentarikerne er så godt som alle integrationstilhængere. Derfor vil en styrkelse af EF-Parlamentet være med til at bane vej for en videre udvikling frem mod en politisk union.

I denne sammenhæng er resultatet af budgetstriden af stor betydning, og det er beklageligt, at den danske regering gik med til et totalt knæfald for EF-Parlamentet.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Også her skal jeg svare på udenrigsministerens vegne, og jeg kan understrege, at udenrigsministeren ved flere lejligheder har orienteret folketingets markedsudvalg om de vanskeligheder, der har været ved behandlingen af EFs budget for 1979.

Lad mig prøve, om jeg ganske kort kan skitsere det problem, der opstod, og som opstod, fordi der skete en procedurefejl ved Rådets behandling af budgetforslaget den 20. november 1978. På dette møde skulle Rådet tage stilling til et ændringsforslag fra Parlamentet, som bl.a. havde ønsket en kraftig forhøjelse af bevillingerne til regionalfondens. Parlamentet havde ved dette ændringsforslag overskredet den maksimale stigning, som man kalder det, og som gælder for de såkaldt ikke-obligatoriske udgifter. Ifølge reglerne skal ændringer fra Parlamentets side

ske med kvalificeret flertal. England og Italien ville imidlertid ikke medvirke til en afvisning af større bevillinger til regionalfondens på rådsmødet den 20. november.

Da man altså ikke i Rådet kunne tilbagevise forslaget, kom man i vanskeligheder med den maksimale stigningssats, som var blevet overskredet – en sådan overskridelse kræver nemlig også en vedtagelse med kvalificeret flertal – og Rådet var heller ikke i stand til at mønstre et sådant kvalificeret flertal. Der var altså en indre modstrid i Rådets beslutninger.

Parlamentet mente, at betingelserne for budgettets vedtagelse var til stede og gav udtryk herfor på sin samling i december, mens Rådet altså bestred denne opfattelse.

Den uafklarede situation bestod indtil rådsmødet den 22. marts, altså for nylig, og her blev der skabt sikkerhed for, at en sådan procedurefejl ikke kan gentages, idet 8 lande enedes om en erklæring, der klart fastlægger proceduren fremover.

På samme møde gav Rådet sin tilslutning til et forslag fra Kommissionen om at nedskære de bevillinger, som Parlamentet havde ment skulle gives til regionalfondens i 1979. Dette forslag til tillæggsbudget vil nu blive fremsendt fra Rådet til Parlamentet, og herefter skulle der være mulighed for at bringe striden ud af verden. Der vil altså ikke være tale om et knæfald for Parlamentet. Resultatet vil være et rimeligt kompromis i den helt konkrete sag.

Steen Folke (VS):

Det var en ret idyllisk beskrivelse af regeringens rutschetur i denne sag, statsministeren her gav. Sagen er jo, at nok især udenrigsministeren, men naturligvis på regeringens vegne, var meget kategorisk i sin afstandtagen fra Parlamentets handlemåde i december måned, og nu er man altså efter et par måneders forløb havnet i en situation, hvor der reelt er tale om et totalt knæfald for EF-Parlamentet. Jeg mener ikke, det er nok at henvise til de proceduremæssige besværligheder, som der var i Rådets egen behandling i november måned. De var allerede kendt, da regeringen udtalte sig i december måned. Der er ikke noget nyt i dem og i hele baggrunden for, at striden opstod.

[Steen Folke]

Jeg vil godt prøve at fastholde statsministeren og spørge: mener statsministeren, at EF-Parlamentet havde ret til at vedtage EF-budgettet i december med en regionalfondsbevilling, der gik ud over det, som Ministerrådet kunne acceptere på baggrund af Rådets behandling og de proceduremæssige problemer, som statsministeren redegjorde for?

Hvis statsministeren mener, at Parlamentet havde ret til det, hvorfor sagde regeringen så noget andet i december? Hvis statsministeren ikke mener, at Parlamentet havde ret til at foretage denne vedtagelse, hvordan kan det så være, at regeringen i dag mener, det er i orden, at man overskred budgettet, sådan som Ministerrådet ønskede det, med et meget stort beløb, og hvordan kan det være, at man accepterer, hvad man nu kalder et kompromis, som giver budgettet mere end $\frac{2}{3}$ af det, som Parlamentet uretmæssigt ønskede?

Ib Christensen (DR):

Det spørgsmål, der her er rejst, er meget alvorligt. Der tales jo direkte om, at EFs budgetmyndigheder er to ligestillede organer. Det er Ministerrådet, og det er Parlamentet. Derfor synes jeg, det vil være værdifuldt, hvis statsministeren her kan fastslå, hvordan det efter den danske regerings og i øvrigt gerne efter EFs Ministerråds opfattelse ligger med forholdet mellem Parlamentet og Ministerrådet i denne sag.

Jeg vil gerne spørge, om det stadig væk er den enstemmige opfattelse i Det europæiske Fællesskabs Ministerråd, således som vi kunne forstå på de redegørelser, som udenrigsministeren har givet over for markedsudvalget, at den stigningstakt, som Ministerrådet fastsætter, må være overordnet Parlamentets muligheder for at deltage i budgettets beslutningsproces. Altså med andre ord: når Ministerrådet fastsætter en ganske bestemt stigningstakt, kan den ikke lovligt overskrides af Parlamentet. Er det stadig væk Ministerrådets opfattelse? Det var i hvert fald det indtryk, jeg fik af udenrigsministerens redegørelse, at på dette område var Ministerrådet endog ganske kategorisk. Det vil være rart at få dette juridiske princip fastslået uden hensyn til det pragmatiske kompromis, man nu har lavet.

Det andet, jeg gerne vil spørge om, er: hvis vi nu tænker os den situation, at Dan-

mark ville have nedlagt veto mod en del af budgettet, f. eks. den nævnte forøgelse af regionalfondens midler, under hensyntagen til Luxembourgforliget, kunne man så have gjort det efter den danske regerings opfattelse? Er disse områder med andre ord helt ubetinget omfattet af veto retten, hvis vi skønnede, at det ud fra danske nationale interesser var nødvendigt for os at sige nej?

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det, der er tale om, er, at der har været et forskelligt syn på den konkrete sag i Parlamentet og i Ministerrådet. Og så har man, som det sig hør og bør mellem 9 lande, som skal prøve at finde en løsning på de problemer, man står over for – og her var det altså ikke mindst spørgsmålet om regional fonden, en fond, som jo er en solidarisk fond, som i særlig grad skal søge at hjælpe de svage områder inden for de 9 lande – fundet frem til det beløb, som jeg nævnte før. Det er ikke en accept af Parlamentets beslutning, men et kompromis om, hvor meget man bør afsætte på det pågældende område.

Jeg kan sige, at regeringen vil selvfølgelig indbetale sit aprilbidrag til budgettet, og man søger i øjeblikket at opnå enighed med Frankrig og England om måden, hvorpå det bør ske, for det var jo ikke mindst Frankrig, England og Danmark, der gjorde indvendinger imod det oplæg, der kom fra Parlamentets side.

Jeg kan også oplyse om, at udenrigsministeren i folketingets markedsudvalg i morgen vil redegøre for den beslutning, regeringen på det tidspunkt endeligt vil tage.

Jørgen Junior (FP):

Nu har hr. Steen Folke og hr. Ib Christensen jo ikke lejlighed til at tage ordet igen, men jeg vil da godt bede statsministeren om endnu en gang at overveje, om han ikke har i sinde at svare på de spørgsmål, der er stillet. Så vidt jeg forstod hr. Steen Folkes spørgsmål, drejede det sig ikke om en forklaring på, hvad regional fonden er og ikke er, men der blev stillet nogle konkrete spørgsmål. Også fra hr. Ib Christensens side blev der stillet et meget væsentligt spørgsmål om hele veto retten, og det vil jeg da godt opfordre statsministeren til at svare på.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg tror ikke, det er tiden her at gå ind i en lang og indgående diskussion om alle sider af EF-problemerne og varetøret. Den konkrete sag og det konkrete spørgsmål har jeg svaret på så klart, som det er muligt på nuværende tidspunkt. Så mener jeg ellers, at det kan tages op i markedsudvalget, jeg forstår, at det holder møde i morgen, fredag, og dér vil man kunne gå ind i en mere detaljeret debat om dette.

Hermed sluttede spørgsmålet.

8) Til justitsministeren af:**Tove Jørgensen (DKP):**

»Vil ministeren på baggrund af begivenhederne omkring besættelsen af den iranske ambassade i januar indskærpe politiet, at brand- og redningskorps ikke må bruges til løsning af politimæssige opgaver?«

(Spm. nr. 754).

Skriftlig begrundelse.

Af udtalelser fra formanden for de københavnske brandfolks organisation, Jørgen Boas Jensen, fremgår det, at brandfolk under iranske studenters besættelse af ambassaden blev misbrugt som en slags stødtropper for de militær- og politienheder, der forberedte sig på at storme ambassaden.

Dette er helt i strid med de opgaver, der er pålagt brand- og redningskorps. Hvis ikke ministeren indskærper dette over for politiet, gives der næring til den forståelige bekymring, som brandfolkene har for, at befolkningens tillidsforhold til brandfolkene skal blive ødelagt. Hvis principperne for indsættelse af brand- og redningskorps gennembrydes på denne måde, er der en nærliggende fare for, at politiet snart også vil forsøge at bruge brandvæsenet mod demonstrationer, blokader o. lign., således som det ses andre steder. En sådan udvikling må forhindres.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Jeg vil gerne for at undgå eventuelle misforståelser understrege, at det er politiet, der har hovedansvaret for løsningen af den art opgaver, som forelå ved den iranske ambassade i januar i år.

Om den konkrete sag kan jeg i øvrigt oplyse, at politiet tilkaldte brandvæsenet, da der var frygt for, at en person ville springe ud fra et af ejendommens vinduer. Da brandvæsenet i den anledning kom til stede, blev det med politiet aftalt, hvorledes brandvæsenet skulle bistå for den eventuelitet, at der måtte opstå ildebrand eller ske personskade, som kunne nødvendiggøre hurtig brand- eller redningsmæssig indsats. Brandvæsenets personale blev ikke, for nu at bruge sprogbroen fra spørgsmålets begrundelse, brugt som en art stødtropper for politiet.

Jeg kan sammenfattende sige, at efter min opfattelse handlede politiet rigtigt ved at tilkalde personale fra brandvæsenet. Ved denne stillingtagen har jeg lagt vægt på, at man på det tidlige tidspunkt af aktionen ikke kunne have vished for, hvorledes situationen ville udvikle sig.

Tove Jørgensen (DKP):

Har ministeren søgt at undersøge, om politiet ikke har overdimensioneret sin opgave i denne sag og unødigt skabt uro i befolkningen og overdimensioneret de foranstaltninger, der skulle træffes? Har ministeren undersøgt, hvor tidligt på dagen politiet vidste, at der kun var tale om en demonstration og ikke om en terroristaktion? Det er det ene.

Det andet er det generelle i andre tilfælde. Hvorledes vil ministeren sikre, at brandfolkene får medbestemmelsesret, og at de inddrages i de forberedelser, politiet gør, og som brandvæsenet forudsættes at blive involveret i? Det må jo forudsættes, at det respekteres, at brandfolkene organisationer klart har taget afstand fra at blive brugt f. eks. mod blokader, demonstrationer o. lign., således som det ses mange steder i udlandet, og at det ligeledes må respekteres, at brandfolkene ikke inddrages i politimæssige opgaver, når de klart og utvetydigt ønsker, at der ikke skal opstå tvivl i befolkningen om, at brandvæsenet er til for at hjælpe.

Jeg mener, der må være behov for at afgrænse opgaverne mellem politiet og brandvæsenet.

Som ministeren selv siger, er det politiet, der har hovedansvaret, men hvor går grænserne for, hvornår politiet kan tilsidesætte brandloven under henvisning til nødretsregler? Det må være vigtigt, at vi sikrer, at

[Tove Jørgensen]

brandfolk ikke udsættes for en situation, hvor de i realiteten, som jeg nævner i begrundelsen, gøres til stødtropper.

Det er jo rigtigt, hvad ministeren siger, at de blev tilkaldt, fordi der var en mand på taget. Men han var væk, da de kom, og brandvæsenet blev i stedet for sat til at sætte en slange op til døren. Hvad skulle den bruges til andet end i en eller anden foranstaltning for at få brudt ind på ambassaden? Det er altså ikke tilfredsstillende, at man bare siger, at de har været henvist til brandmæssige opgaver.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Jeg skal om episoden ved den iranske ambassade sige, at fru Tove Jørgensens opfattelse af, at der unødigt blev skabt uro i befolkningen ved politiets optræden i denne sag, deler jeg ikke. Politiet havde på det tidspunkt, da det blev anmodet om assistance, ikke kendskab til, hvilke konsekvenser der eventuelt kunne opstå, og jeg mener derfor ikke, at der kan være tale om at kritisere dets optræden. At man så fra mediernes side sætter et meget stort apparat i gang, er en anden sag, som politiet ikke kan være ansvarlig for.

Med hensyn til, hvad der i øvrigt skete, må jeg have lov til at henvise til, at retsudvalget har fået en redegørelse om dette.

Så er fru Tove Jørgensen inde på et andet spørgsmål, nemlig afgrænsningen mellem politiets og brandvæsenets opgaver. Jeg synes egentlig, det fremgår af mit første svar, at det er politiet, der har ansvaret for løsningen af de politimæssige opgaver. Det er, som om fru Tove Jørgensen vil antyde, at politiet skulle have ønsket om at sætte brandvæsenet ind over for demonstrationer, blokader el. lign. Jeg tror, der blev sagt: som det også sker i visse tilfælde i udlandet. Det har jeg ikke nogen konkret viden om. Her kan jeg svare meget klart, at det vil politiet ikke gøre. Mit svar er et klart nej. Omvendt må jeg have lov at føje til, at skulle der i forbindelse med en demonstration opstå ildebrand el. lign., er det klart, brandvæsenet skal løse den specialopgave, men ellers synes jeg, opgavefordelingen må være klar, og jeg mener også, det var tilfældet ved den iranske ambassade.

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg synes ikke, når man ser på tingene bagefter, at det er så klart. Jeg er meget glad for, at ministeren siger, at der ikke vil blive skredet ind med brandvæsenet ved blokader og lignende ting, og det vil jeg erindre mig i fremtiden.

Men jeg spurgte faktisk også, om ministeren havde undersøgt, hvornår politiet blev klar over demonstrationens omfang. Jeg er ikke så overbevist som ministeren om, at politiet ikke på et meget tidligere tidspunkt var klar over, at det i virkeligheden var en mere uskyldig affære end den, der blev lagt op til. Man kendte jo også lignende demonstrationer andre steder, i andre lande, og det kunne måske give politiet grund til at overveje, om der var grund til at sætte det helt store apparat i gang. Derfor vil jeg godt høre, om ministeren har søgt at få at vide, om man var klar over, hvordan det lå, på et tidligere tidspunkt af dagen, for dette foregik jo til langt ud på aftenen.

Så vil jeg gerne igen have præciseret: hvordan har ministeren tænkt sig at afgrænse opgaverne? For det er nødvendigt med en afgrænsning af, hvornår brandvæsenet skal gå ind, og hvornår det ikke skal. Og hvem er det, der skal bestemme, om det skal gå ind eller ej? Det er jo vigtigt for brandfolkene selv at vide, hvad de bliver brugt til, og da er det jo sådan, at brandfolkene ikke er inddraget i planlægningen af eventuelle aktioner, der kan komme på tale, og de har heller ikke haft mulighed for bagefter at deltage i vurderingen og kritikken af det, der skete. Det må dog være vigtigt for de mennesker, som skal arbejde med tingene, at de ved, hvilke risici de kommer til at udsætte sig selv for.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Fru Tove Jørgensen er vel lidt på kanten af, hvad det er rimeligt at komme ind på her med spørgsmålet om, hvornår politiet havde overblik over udviklingen af demonstrationen i den iranske ambassade. Jeg må igen henvise til, at jeg har givet en redegørelse også for tidsforløbet. Der er vel ingen, der senere kan komme og bevise, at man på et meget tidligt tidspunkt var klar over, hvordan en situation ville udvikle sig. At politiet anmoder brandvæsenet om at komme til stede, sker jo på et relativt tidligt tidspunkt, og

[Justitsministeren]

det fandt man altså nødvendigt netop ud fra de oplysninger, jeg gav før.

Fru Tove Jørgensen er meget interesseret i spørgsmålet om en afgrænsning mellem politiets og brandvæsenets opgaver. Jeg synes, at når jeg har sagt, at det er politiet, der har ansvaret for den politimæssige side, mens brandvæsenets opgaver er af brandslukningsmæssig eller redningsmæssig art, synes jeg egentlig, jeg har trukket en skillelinje, som skulle være ganske klar. Det, der er fremført her fra fru Tove Jørgensens side om, at brandfolkene skulle være brugt som stødtropper, er jo en påstand, og jeg mener, at jeg har tilbagevist den.

o Hermed sluttede spørgsmålet.

9) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Keld Andersen (KF):

»Er SAS stillet over for en faglig aktion fra flypiloterne med den følge, at piloterne tvinges til at anvende mere brændstof end nødvendigt netop i en tid, hvor det øvrige samfund pålægges spareforanstaltninger med hensyn til olie og benzin?«

(Spm. nr. 740).

Skriftlig begrundelse.

Ifølge dagbladet B.T. den 17. ds. er SAS' piloter af deres faglige organisation blevet pålagt at holde flyene i luften i længere tid end nødvendigt med det resultat til følge, at der anvendes mere brændstof end sædvanligt.

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

I anledning af hr. Keld Andersens spørgsmål har jeg ladet indhente kommentarer fra SAS og Dansk Pilotforening. Heraf fremgår det, at foreningens medlemmer har markeret en utilfredshed med udviklingen omkring forhandlinger om fornyelse af kollektivaftaler mellem SAS og piloterne bl. a. gennem afviklingen af den indflyvningsprocedure, der anvendes.

Der skal i forbindelse med indflyvningen foretages en del checks, som det kaldes. Jo hurtigere disse sker, jo kortere tid tager indflyvningen, og dermed nedsættes brændstofforbruget. Det var oprindeligt meningen, at

den aktion, der startede den 16. marts, skulle have været til den 25. marts, men den blev efter en fornyet kontakt mellem parterne bragt til ophør i løbet af den 23. marts.

For en ordens skyld vil jeg gerne sige, at jeg hverken kan eller skal blande mig i disse forhandlinger, men jeg finder det selvsagt beklageligt, at utilfredshed markeres på en måde, som indebærer, at der i en alvorlig energisituation bruges mere brændstof end absolut påkrævet.

Keld Andersen (KF):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret, som jeg opfattede som en bekræftelse på mit spørgsmål om, hvorvidt SAS havde været stillet over for en faglig aktion, som har afstedkommet, at der i en periode, hvor man netop pålægger den øvrige del af befolkningen at spare på brændstof og energi af hensyn til situationen, har været et ekstraordinært stort brændstofforbrug. Jeg takker ministeren for svaret og forstår, at det bekræfter min opfattelse af den indflyvningsprocedure, der har fundet sted.

Jeg forstår også godt, at ministeren ikke kan blande sig i overenskomstforhandlingerne med piloterne. Jeg kan yderligere forstå, hvad jeg også er blevet bekendt med fra anden side, at aktionen er aflyst, og ser af den grund ingen anledning til at bore dybere i den på nuværende tidspunkt, bortset fra at jeg ligesom ministeren i høj grad deler den beklagelse, ministeren gav udtryk for, af, at noget sådant kan finde sted netop på et tidspunkt, hvor man beder andre om at iværksætte spareforanstaltninger.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Der var herefter ikke mere på dagsordenen.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Første næstformand (Erlendsson):

Fra ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Grethe Fenger Møller: spm. nr. 557.

Arentoft: spm. nr. 622.

[Første næstformand]

Bjørn Poulsen: spm. nr. 661, 667, 710, 711, 717 og 718.

Hagen Hagensen: spm. nr. 691 og 741.

Glensgård: spm. nr. 694 og 734.

Inger Stilling Pedersen: spm. nr. 700, 701 og 739.

Voigt: spm. nr. 702.

Inge Krogh: spm. nr. 703 og 712.

Grove: spm. nr. 704.

Maisted: spm. nr. 705 og 713.

Kurt Hansen: spm. nr. 707.

Glistrup: spm. nr. 708.

Bolvig: spm. nr. 709.

Askjær Jørgensen: spm. nr. 715.

Dohrmann: spm. nr. 721.

Kjærulff-Schmidt: spm. nr. 722.

Pilgaard Andersen: spm. nr. 730.

Nauerby: spm. nr. 733.

Thorndahl: spm. nr. 743.

Til *arbejdsministeren* (1/2 79) af:

Grethe Fenger Møller (KF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om finansieringen af efterlønsordningen, efter at det nu har vist sig, at antallet af efterlønsmodtagere i det første år ikke som beregnet af arbejdsministeriet vil udgøre ca. 17.000, men derimod ca. 50.000?«

(Spm. nr. 557).

Begrundelse.

Efterlønsordningen finansieres af arbejdsmarkedets parter fordelt med to tredjedele til arbejdsgiveren og en tredjedel til lønmodtageren. Vedtagelsen af efterlønsordningen medførte, at arbejdsgiverbidraget til arbejdsløshedsforsikringen pr. 1. januar blev forhøjet fra 135 kr. til 478 kr. årligt pr. forsikret ansat. Denne stigning var baseret på en beregning fra arbejdsministeriet om, at ca. 17.000 personer ville benytte sig af muligheden for at gå på efterløn. Det har nu vist sig, at antallet af ansøgere er ca. tre gange så stort som antaget, og ministeren må derfor redegøre for, om dette vil medføre øgede økonomiske omkostninger for virksomhederne.

Besvarelse (22/3 79):

Arbejdsministeren (Auken):

I betænkning nr. 835 om efterløn er til belysning af udgifterne ved indførelse af en efterlønsordning opstillet et regneeksempel, der bygger på nogle forudsætninger om, hvor mange der vil søge efterløn.

Da det ifølge sagens natur er umuligt på forhånd at angive, hvor mange der vil gå på efterløn, er den således beregnede nettoudgift lagt til grund ved fastsættelsen af arbejdsgiver- og medlemsbidrag i de første 3 år. Efter denne periode skal finansieringsspørgsmålet tages op, da det er en forudsætning for regeringen, at arbejdsmarkedets parter fuldt ud bærer nettoudgifterne ved ordningen.

Der er imidlertid på nuværende tidspunkt ikke grundlag for at foretage en endelig opgørelse over antallet af efterlønsmodtagere.

Arbejdsdirektoratet har dels ved gennemgang af de allerede indkomne begæring om efterløn, dels ved henvendelse til de større arbejdsløsheds-kasser anslået, at i alt ca. 26.500 arbejdsløsheds-kassemedlemmer over 60 år i løbet af januar måned 1979 har ønsket at gå på efterløn. Det har ikke været muligt at angive nærmere, fra hvilket tidspunkt overgangen til efterløn er ønsket. Direktoratet er endvidere orienteret om, at der ud over de ca. 26.500 findes yderligere et ukendt mindre antal ansøgninger, der ikke indgår i skønnet. Knap halvdelen af ansøgerne var arbejdsløse på ansøgningstidspunktet.

Af konjunkturindikatorstatistikken fremgår det, at antallet af arbejdsløse over 60 år siden januar i år er gået ned med 10.000. En stor del af disse må formodes at være overgået til efterløn. Det er imidlertid ikke muligt umiddelbart at sammenligne de ca. 26.500 og de 10.000 for derved at skønne over antallet af efterlønsmodtagere, der hidtil har været i beskæftigelse, fordi der kan være stor forskel på det tidspunkt, hvor en ansøgning om overgang til efterløn er registreret, og det tidspunkt, hvor konjunkturindikatorstatistikken, der er en meget foreløbig og derfor u præcis statistik, ikke længere registrerer en efterlønsmodtager som arbejdsløs.

Til belysning af spørgsmålet, om der i 1979 kan forventes at blive 50.000 efterlønsmodtagere, kan der tages udgangspunkt i antallet af arbejdsløshedsforsikrede over 60 år.

På grundlag af oplysninger i det centrale register for arbejdsmarkedsstatistik (CRAM) kan det anslås, at der i januar 1979 i alt var

[Arbejdsministeren]

ca. 75.000 heltidsforsikrede og ca. 6.000 deltidforsikrede arbejdsløshedskassemedlemmer i alderen 60–66 år, som var berettigede til at gå på efterløn.

Selv om efterlønsordningen har haft en større tilgang end forudsat i betænkningens regneeksempel, må det således anses for højst tvivlsomt, om antallet af efterlønsmodtagere i det første år vil udgøre ca. 50.000.

Det skal understreges, at nettoudgifterne ved en større tilgang til efterlønsordningen end forudsat i høj grad er afhængige af, om denne tilgang kommer fra beskæftigelse eller arbejdsløshed, og at nettoudgifterne derfor ikke kan forventes at stige proportionalt med antallet af efterlønsmodtagere.

Til handelsministeren (22/2 79) af:

Arentoft (FP):

»Er der ved underskrivelsen af en aftale mellem Dansk Olie & Naturgas A/S og det vesttyske Ruhrgas AG om levering af naturgas fra Vesttyskland fra 1982 på forhånd taget beslutning om indførelse af naturgas i Danmark, inden spørgsmålet er blevet behandlet i folketinget?«

(Spm. nr. 622).

Begrundelse.

Der henvises til oplysninger i dagspressen, bl. a. i Morgenavisen Jyllands-Posten den 21. februar 1979, side 17, under overskriften »Vesttysk naturgas til Danmark 1982«.

Besvarelse (19/3 79):

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Spørgsmålet må besvares benægtende. Der er i aftalen mellem Dansk Olie & Naturgas A/S (DONG) og Ruhrgas AG taget forbehold om, at aftalen for at være gyldig kræver den danske regerings godkendelse – altså et forbehold af ganske samme art som i kontrakten mellem DONG og DUC.

Til landbrugsministeren (5/3 79) af:

Bjørn Poulsen (SF):

»Hvilken kontrol er importerede fødevarer underlagt ved indførsel til Danmark fra lande, som har mindre strenge regler end Danmark med hensyn til forbruget af antibiotika i den animalske produktion?«

(Spm. nr. 661).

Begrundelse.

Når man for dansk producerede fødevarer har rejst spørgsmålet om faren ved resistente bakteriestammer, er det rimeligt, at spørgsmålet også rejses i forbindelse med importerede fødevarer. (Se spørgsmål nr. 647 af 1. marts 1979).

Besvarelse (21/3 79):

Landbrugsministeren (Koføed):

I anledning af det under 5. marts 1979 som spørgsmål nr. 661 til mig stillede spørgsmål fra hr. Bjørn Poulsen skal jeg, efter at sagen har været forelagt statskontrollen med mejeriprodukter og æg m. m. og veterinærdirktoratet, meddele følgende:

Ost og smelteost

I 1978 er der stikprøvevis udtaget et antal prøver af ost og smelteost til bl. a. undersøgelse for indhold af antibiotika, herunder om overfladen havde været behandlet med antibiotiske mugbekæmpelsesmidler som f. eks. pimarisin. Ved de foretagne undersøgelser kunne der ikke konstateres antibiotika i de udtagne prøver.

Smør, mælkekonserves og konsumis

Der er ikke udtaget prøver af importerede produkter af nævnte art til undersøgelse for et eventuelt indhold af antibiotika, idet man ud fra kendskabet til fremstillingsmetoderne ikke har anset dette for relevant.

Ægprodukter

Der er udtaget et mindre antal prøver af udenlandske ægprodukter til undersøgelse for indhold af antibiotika, uden at noget sådant er forefundet.

Margarine og ermolprodukter

Der er ikke udtaget prøver af disse varegrupper til undersøgelse for indhold af antibiotika, idet man ikke har skønnet, at der har været behov derfor.

For kød, fjerkræ og kødprodukter, herunder fjerkræprodukter er situationen den, at man indtil de seneste år ikke har kendt til import

[Landbrugsministeren]

i større omfang, men inden for de sidste år har importen taget et sådant opsving, at det er aktuelt at iværksætte foranstaltninger til sikring af konsumenterne mod antibiotikarester i importvarer.

I vurderingen skal imidlertid indgå en omhyggelig afvejning af, hvordan kontrollen bedst tilrettelægges for med mindst mulig kontrolindsats at give den højeste grad af sikkerhed.

I denne afvejning er den første faktor det kendskab, som man her i landet har med hensyn til de enkelte eksportlandes regler for anvendelse af antibiotika, og den hyppighed, hvormed man i de enkelte lande undersøger for og påviser antibiotikarester i slagtedyr. I øjeblikket importeres således fortrinsvis fra lande, hvis lovgivning hører til de mere restriktive, og hvor antibiotikarester kun sjældent påvises.

Den anden faktor er det forhold, at antibiotikarester – ligesom andre restkoncentrationer – simplest og sikrest påvises på slagtedyr, det vil sige i forbindelse med slagtingen.

Dette er da også baggrunden for, at man under de aktuelle forhandlinger i EF om dette emne fra dansk side er gået ind for de direktivforslag, som Kommissionen har fremlagt, og hvorefter der fastlægges en pligt til for medlemslandene at iværksætte systematisk kontrol på slagterierne (således som det i dag er tilfældet i Danmark og Vesttyskland), mens der foreslås etableret en systematisk kontrol på det kød og de kødprodukter, som måtte blive importeret fra tredjelande.

Imidlertid er ikke alle lande på nuværende tidspunkt overbevist om, at dette problem har en størrelsesorden, som berettiger iværksættelsen af et systematisk kontrolarbejde, og på baggrund heraf er det så vidt vides nu Kommissionens hensigt – som et skridt på vejen – at foreslå aftalt en informationsindsamlingsperiode på et par år, således at de enkelte medlemslande efter en plan udarbejdet af Kommissionen udtager og undersøger et antal prøver, som for det enkelte importland står i forhold til den samlede årlige import, og som resulterer i et forudbestemt antal resultater for hvert enkelt eksportland, således at disse resultater derefter kan danne baggrund for vurderingen af, hvorvidt og eventuelt hvordan en mere formaliseret ordning – eventuelt med sanktionsmuligheder – skal etableres.

For *konsummælkprodukter*, som i øjeblikket alene importeres fra ét mejeri beliggende i Vesttyskland, er det som et led i indførselstilladelsen angivet som vilkår, at der mindst én gang pr. måned skal foretages antibiotikaundersøgelse på den rå mælk, som den ankommer til mejeriet, og man har i veterinærdirektoratet undersøgelsesrapporter, som bekræfter, at dette sker.

Veterinærdirektoratet har i forbindelse med besvarelsen af det stillede spørgsmål gjort opmærksom på, at man ikke inden for de eksisterende rammer har mulighed for at realisere planer om en udvidet undersøgelse af importprodukter, og at det eventuelt kan blive nødvendigt inden for en nærmere fremtid at søge bevillingsmæssig baggrund for etablering af et nyt centralt veterinærlaboratorium til afløsning for det eksisterende, hvis en opgave som den her omtalte skal tages op.

Til *landbrugsministeren* (6/3 79) af:

Bjørn Poulsen (SF):

»Agter ministeren at fremsætte forslag til beskyttelse mod udenlandsk opkøb af danske skovarealer, der ikke i forvejen er underlagt restriktioner, som hindrer dette?«

(Spm. nr. 667).

Begrundelse.

Ifølge ministerens besvarelse af spørgsmål gennem landbrugs- og fiskeriudvalget, bilag 13, alm. del, er der en del af de danske skove, der ikke er underlagt nogen form for restriktioner, hvad angår salg til udlændinge, og der er heller intet til hinder for, at det kan gøres.

Besvarelse (23/3 79):

Landbrugsministeren (Kofod):

Som nævnt i mit svar af 1. december 1978 til folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg på dettes spørgsmål af 1. november 1978 (alm. del/L-Bil. 3) har vi ikke her i Danmark specielle restriktioner med hensyn til salg af skove til udlændinge, men forholdet må i givet fald skulle bedømmes efter reglerne i lov nr. 344 af 23. december 1959 om erhvervelse af fast ejendom med de modifikationer, der er en følge af Danmarks medlemskab af EF.

[Landbrugsministeren]

Hovedreglen i 1959-loven – der i øvrigt som nævnt i min tidligere redegørelse hører under justitsministerens forretningsområde – går ud på, at personer, der ikke har bopæl i Danmark, og som heller ikke tidligere har haft bopæl her i landet i et tidsrum af i alt 5 år, kun med justitsministerens tilladelse kan erhverve adkomst på fast ejendom her i landet. Tilsvarende gælder selskaber, sammenslutninger og lignende, der ikke har hjemsted i Danmark, samt udenlandske offentlige myndigheder.

Som det vil ses, lægger loven vægten på en købers tilknytning til landet og ikke på, om han er udlænding eller indlænding.

Efter Danmarks tilslutning til EF og udløbet af den 5-årige overgangsperiode sidste år er stillingen ændret noget, idet erhvervelse af ejendom til fornøden helårsbeboelse for erhververen, eller hvor erhvervelsen er en forudsætning for at udøve selvstændig virksomhed eller levere tjenesteydelser, nu ikke længere kræver forudgående tilladelse fra justitsministeriet, hvis erhververen er

a. en EF-borger, der er beskæftiget som lønmodtager her i landet,

b. en EF-borger, som har etableret sig eller vil etablere sig her i landet for at udøve selvstændig virksomhed,

c. en EF-borger, der er bosat i en anden medlemsstat, og som efter EFs regler har oprettet eller vil oprette agenturer eller filialer eller levere tjenesteydelser her i landet, samt

d. selskaber m. v., der er stiftet i overensstemmelse med lovgivningen i et EF-land, og som efter EFs regler har oprettet eller vil oprette filialer eller agenturer eller levere tjenesteydelser her i landet.

Alle andre erhververe uden tilknytning til landet, d.v.s. de fleste udlændinge, nogle danske borgere bosat i udlandet osv., vil således fortsat skulle have tilladelse til køb af fast ejendom.

Når der i spørgsmålet tales om »udenlandsk opkøb«, må man forestille sig en systematisk, organiseret virksomhed af større omfang. Jeg må umiddelbart stille mig tvivlende over for, om udenlandsk »opkøb« af dansk jord i det hele taget er forekommet i moderne tid, og specielt med hensyn til skovarealer har det hørt til sjældenhederne, at et skovareal er blevet solgt til en udenlandsk køber.

Den begrænsede liberalisering, der i relation til visse EF-borgere og -selskaber er indtrådt med udgangen af overgangsperioden den 1. januar 1978, synes foreløbig ikke at have bevirket nogen ændring i situationen, idet der efter de informationer, vi i landbrugsministeriet er i besiddelse af, foreløbig ikke har været noget tilfælde, hvor et skovareal i Danmark er blevet solgt til en udlænding.

På denne baggrund finder jeg ikke anledning til noget lovgivningsinitiativ, men vi vil selvfølgelig fra regeringens side fortsat følge udviklingen.

Til *ministeren for skatter og afgifter* (9/3 79) af:

Hagen Hagensen (KF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at der ikke pålægges straffillæg i henhold til skattekontrolloven i tilfælde, hvor for sen fremkomst af selvangivelser kan henføres til poststrejken?«

(Spm. nr. 691)

Begrundelse.

Poststrejken har gjort det umuligt for skatteydere og deres revisorer m. fl. at få selvangivelser, med hvis indgivelse der er meddelt henstand, rettidigt frem til ligningsmyndigheden.

Poststrejken har betydet, at selv ekspresbreve med regnskabsmateriale er kommet frem med flere dages forsinkelse, og at indgivelsesfrister med selvangivelser derfor ikke har kunnet overholdes. Også selvangivelser, der har været færdiggjorte i rette tid, har ikke kunne nå rettidigt frem ved normal eller ekstraordinær postforsendelse.

Poststrejken må ikke medføre, at skatteydere udsættes for vanskeligheder som følge af forhold, som de ikke er herrer over.

Besvarelse (20/3 79):

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Statsskattedirektoratet har over for ministeriet oplyst følgende:

»Såfremt en selvangivelses for sene fremkomst kan henføres til forsinket postudbringelse, vil der ikke blive pålagt straffillæg i henhold til skattekontrolloven.

[Ministeren for skatter og afgifter]

I øvrigt er der allerede ved skrivelse af 23. februar 1978 til ligningsmyndighederne givet meddelelse om, at påligning af strafstillæg kan undlades i de tilfælde, hvor skatteyderen kan sandsynliggøre, at selvangivelsen er afleveret rettidigt til postbesørgelse, samt at man agter at udsende et supplerende cirkulære, hvori anføres, at strafstillæg ikke skal pålignes, hvor selvangivelsens for sene fremkomst kan henføres til forsinket postudbringning eller til transportvanskeligheder som følge af vejsituationen.«

Til *finansministeren* (9/3 79) af:

Glensgård (FP):

»Har regeringen noget langsigtet mål med hensyn til afvikling af statsgælden, som ved udgangen af 1979 vil ligge omkring 100 mia kr., og i bekræftende fald vil ministeren fremkomme med en afviklingsplan?«

(Spm. nr. 694).

Begrundelse.

Under folketingets forespørgselsdebat torsdag den 8. marts 1979 tilkendegav regeringen, at den ikke ønskede at fremlægge den økonomiske politik for den nærmeste fremtid – altså den tidsperiode, om hvilken arbejdsmarkedets parter forhandler.

Derimod må det jo forventes (om end med megen tvivl), at regeringen har en politik for afviklingen af den statsgæld, som stort set er opstået i finansministerens regeringsperiode, og det er af mange årsager af stor betydning for planlægningen af 1980'erne, om regeringen vil løfte sløret for en sådan afviklingsplan.

Allerede i løbet af et par år vil rente- og afdragsbyrden jo løbe op i ca. 35 mia kr., og det er jo finansministeren bekendt, at alene denne byrde svarer til, hvad statsindkomstskatten indbringer.

Besvarelse (21/3 79):

Finansministeren (Heinesen):

Hr. Glensgård har bedt mig »løfte sløret« for regeringens afviklingsplan for statens indenlandske og udenlandske gæld. Jeg vil gerne indlede med at slå fast, at regeringen på intet tidspunkt har tilsløret forløbet af statens afdragsforpligtelser.

Afdragene på de enkelte lån er en vigtig del af lånevilkårene, og afdragsprofilen fastsættes sammen med øvrige lånevilkår i forbindelse med optagelsen af lånene. Afviklingen er således fastlagt i og med lånenes etablering.

De enkelte lån og lånevilkårene beskrives udførligt i den årlige publikation Danske Statslån fra finansministeriet. Herudover redegør jeg hyppigt for afdragsforløbet, dels i bemærkningerne til forslagene til lånebemyndigelseslove, dels i besvarelser på spørgsmål fra finansudvalget. Jeg kan således henvise til bemærkningerne til lovforslag nr. 112 og 114 fremsat i december 1978 og til svar på spørgsmål 10 fra finansudvalget stillet den 31. januar 1979. Heri er givet talopstillinger over afløbet af statsgælden.

Regeringen kan også påvirke forløbet af afdragsbetalingerne på anden måde end ved fastsættelse af afdragsvilkår på de optagne lån. Der er visse muligheder for at foretage ekstraordinære afdrag og at oplægge lån til andre løbetider og afdragsprofiler. Herudover kan statens og Nationalbankens nettogæld til den private sektor påvirkes gennem Nationalbankens køb og salg af værdipapirer, herunder statspapirer, i markedet.

Det er imidlertid ikke muligt at udarbejde en detaljeret plan for disse ekstraordinære afdrag, omlægninger og markedsoperationer, idet de må gennemføres på baggrund af den aktuelle udvikling på de internationale og indenlandske penge- og kapitalmarkeder og som led i pengepolitikken.

Der er i den nuværende økonomiske situation ingen muligheder for at fremskynde afviklingen af statsgælden.

De senere års offentlige låntagning i udlandet har bidraget til dannelsen af landets nuværende gunstige valutareserveposition. Selv om vi skal fortsætte med at nedbringe de årlige betalingsbalanceunderskud, medfører disse og den voksende udenrigshandel, at der ikke kan slækkes på denne målsætning ved afvikling af statens udlandsgæld. Det må tværtimod påregnes, at der også i de nærmest kommende år vil være behov for offentlig låntagning i udlandet til dækning af det løbende betalingsbalanceunderskud og afdrag på udlandsgælden.

Jeg har endvidere gentagne gange givet udtryk for den penge- og valutapolitiske nødvendighed af at neutralisere dele af likvi-

[Finansministeren]

ditetsudvidelsen over statsfinanserne. Det er derfor helt indlysende, at man ikke kan lade låntagningen ophøre og tilmed foretage ekstraordinær afvikling af den bestående gæld. Mulighederne for at nedbringe den indenlandske statsgæld vil afhænge af udviklingen i statens budgetstilling i de kommende år og dermed af behovet for låntagning. Det vil her gælde, at en økonomisk aktivitetsstigning, der samtidig forbedrer betalingsbalancestillingen, dels automatisk gennem budgetforbedringen og dels af pengepolitiske grunde vil mindske og eventuelt helt fjerne behovet for indenlandsk låntagning. Om det i denne situation, der næppe er umiddelbart forestående, vil være muligt at foretage en ekstraordinær gældsnedbringelse, må afhænge af udviklingen på penge- og kapitalmarkedet og af gældens struktur på det pågældende tidspunkt.

Til *handelsministeren* (12/3 79) af:

Inger Stilling Pedersen (KrF):

»Hvad er ministerens begrundelse for at kræve bøderne for overtrædelse af de nye hastighedsgrænser sat op, og agter ministeren at skærpe straffene for andre overtrædelser inden for hans regie?«

(Spm. nr. 700).

Begrundelse.

Det kan ligne proportionsforvrængning, når ministeren kræver bøderne for overtrædelse af hastighedsgrænserne forhøjet så meget, som det er tilfældet ved fastsættelsen af de nye hastighedsgrænser, når man f. eks. sammenligner med straffen for overtrædelse af forbudet mod salg af spiritus til unge under 18 år. Overtrædelser af den sidstnævnte art kan dog få mere alvorlige konsekvenser end overtrædelse af en hastighedsgrænse.

Besvarelse (21/3 79):

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Efter lov nr. 236 af 6. juni 1968 om forsyningsmæssige foranstaltninger, som ændret ved lov nr. 197 af 28. maj 1975, kan handelsministeren, når der er opstået – eller er udsigt til, at der vil opstå – mangel på nødvendige varer, for energiforsyningsens vedkommende med tilslutning af folketingets energipolitiske udvalg fastsætte bestemmelser om

bl. a. anvendelse af landets varebeholdninger i det omfang, det skønnes påkrævet. I forskrifter, der er udstedt i henhold til loven, kan der fastsættes straf af bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år. For overtrædelser, der er begået af uagtsomhed, kan der dog alene straffes med bøde.

Som et led i bestræbelserne på at få en samlet nedbringelse af energiforbruget med 5 pct. har handelsministeriet med hjemmel i forsyningsloven i bekendtgørelse nr. 79 af 9. marts 1979 fastsat generelle hastighedsgrænser for kørsel med motorkøretøjer. Efter bekendtgørelsen må hastigheden ikke overskride 60 km/t i tættere bebygget område, 80 km/t uden for tættere bebygget område og 100 km/t på motorveje. Overtrædelser af bekendtgørelsen medfører straf af bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år.

Justitsministeriet har efter forhandling med rigsadvokaten den 12. marts 1979 udsendt en cirkulærskrivelse til politiet og anklagemyndigheden vedrørende de nye hastighedsbegrænsninger. Efter cirkulærskrivelsen vil der normalt ikke være behov for anvendelse af frihedsstraf ved overtrædelse af bekendtgørelsen. Justitsministeriet har anmodet om, at sagerne søges afgjort ved bøder. Der er i cirkulærskrivelsen angivet de samme vejledende bødebeløb, som anvendtes under oliekrisen i vinteren 1973-1974. De bødetakster, som blev anvendt i 1973-1974, blev godkendt af domstolene.

Efter justitsministeriets cirkulærskrivelse bør bødekravet ved en hastighedsoverskridelse på indtil 20 km/t være 600 kr., over 20 indtil 50 km/t 1.200 kr. og over 50 km/t 2.000 kr. Der er herved tale om en forhøjelse af bødekravet på ca. 2 gange i forhold til de bødetakster, som rigsadvokaten har udsendt vedrørende overtrædelser af færdselslovens hastighedsbegrænsninger.

Bødetaksterne er fastsat for i så vidt omfang som muligt at hindre overtrædelser af de nye hastighedsgrænser. De er udformet under hensyn til den politiske tilkendegivelse om overtrædelsens grovhed, som fremgår af straffehjemlen i forsyningsloven, hvor der som nævnt er mulighed for at pålægge straf i form af bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år, hvorimod en hastighedsforseelse i henhold til færdselsloven kun kan straffes med bøde.

[Handelsministeren]

Justitsministeriets cirkulære har således sin baggrund i specielle foranstaltninger i en ganske særlig situation.

Til *justitsministeren* (12/3 79) af:

Inger Stilling Pedersen (KrF):

»Kan ministeren oplyse, om der er planer om at sætte mere politi ind for at sikre overholdelsen af de nye hastighedsgrænser, og hvor skal dette mandskab i bekræftende fald tages fra?«

(Spm. nr. 701).

Begrundelse.

Såfremt der skal sættes ekstra politi ind for at sikre overholdelsen af de nye hastighedsgrænser, vil det nok bekymre mange, om dette mandskab skal tages fra andre opgaver, som store dele af befolkningen anser nødvendige for at sikre dens sikkerhed.

Besvarelse (22/3 79):

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Det kan indledningsvis anføres, at politiets kontrol med overholdelsen af færdselslovgivningen dels varetages af rigspolitichefens færdselspoliti, dels af personalet i de enkelte politikredse. Fordelingen af personale til de forskellige opgaver sker ved henholdsvis rigspolitichefens og kredsens bestemmelse.

Det kan nævnes, at justitsministeriet er bekendt med, at rigspolitichefen og kredsene også i år i den kommende tid vil intensivere færdselsovervågningen. Der er som følge af politiets almindelige personalesituation ikke generel mulighed for at indsætte mere personale til færdselsovervågningen, end tilfældet har været de forrige år.

Til *indenrigsministeren* (12/3 79) af:

Voigt (FP):

»Vil ministeren undersøge rimeligheden i, at købmand Hardy Mortensen af sikringsfonden er nægtet erstatning i forbindelse med sit styrt efter blodafgivelse?«

(Spm. nr. 702).

Begrundelse.

Mange danskere giver hver dag frivilligt blod til gavn for vore medmennesker – det

være sig mennesker, der er udsat for trafikulykker eller gennemgår store operationer.

Det er godt, at folk vil give blod frivilligt, fordi det givet redder mange menneskeliv. Trafikulykker giver hvert år samfundet udgifter på flere milliarder, og vi kan alle kun være interesseret i, at dette kæmpebeløb ned sættes. Et af de midler, vi kan anvende, er, at folk får blod fra andre. Jeg er derfor bange for, at en situation som den, der er beskrevet i dagbladet B.T. den 12. marts, kan betyde, at frivillige bloddonorer måske vil sig nej tak til at lade sig tappe.

Hvorvidt sikringsfondens afgørelse er rigtig, er umiddelbart svært at vurdere, men det forekommer ikke rimeligt, at et menneske, som har gjort en god samfundsgerning, bliver ladet økonomisk i stikken sammen med diverse gener. Derfor denne anmodning til ministeren.

Besvarelse (21/3 79):

Indenrigsministeren (Enggaard):

Erstatning til bloddonorer ydes fra statens side efter reglerne i lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m. fl.

Der ydes erstatning for følger af ulykkestilfælde eller sygdom, der med rimelighed kan henføres til afgivelse af blod til blodtransfusion (eller blodpræparater), eller de forhold, hvorunder afgivelsen foregår. Medfører ulykkestilfældet eller sygdommen døden, udredes erstatning til de efterladte efter nævnte lovs bestemmelser herom.

Danmarks Frivillige Bloddonorer, der formidler kontakten mellem bloddonorerne og sygehusenes blodbanker, har for at fremme donorsagen etableret en sikringsfond, hvis formål er at yde erstatning, hvor skadelidende ikke kan opnå erstatning andetsteds fra, hvor en sådan erstatning ikke skønnes tilstrækkelig eller endnu ikke er trådt i virksomhed. Der er således tale om en overbygning på den statslige ordning.

Da det stillede spørgsmål direkte refererer til sikringsfondens afgørelse, har indenrigsministeriet anmodet Danmarks Frivillige Bloddonorer om en redegørelse.

Danmarks Frivillige Bloddonorer har over for indenrigsministeriet redegjort for den omhandlede donors sygdomsforløb og den virksomhed, som organisationen har ydet i forbindelse hermed. Det fremgår heraf, at

[Indenrigsministeren]

sikringsfonden har dækket alle de dokumenterede udgifter, som Hardy Mortensen har haft i forbindelse med uheldet. Det drejer sig om 5.467,75 kr. til medhjælp i skadelidtes grøntforretning samt feriegodtgørelse til medhjælperne og 22,50 kr. til tandrensning. Hardy Mortensen har ikke siden fremsendt dokumentation for afholdte udgifter. Under sygehusopholdet var donororganisationen i forbindelse med Mortensen, og denne var fuldt klar over, at han ved dokumentation af yderligere udgifter ville kunne få erstattet disse. I januar 1979 har Hardy Mortensen henvendt sig til donororganisationen for at få tilkendt erstatning for svie og smerte i forbindelse med uheldet i 1975. Danmarks Frivillige Bloddonorer har i den forbindelse meddelt Mortensen, at sikringsfonden ikke yder erstatning for svie og smerte, men kun for de direkte tab, der måtte opstå i forbindelse med donorgæringen.

Efter det for indenrigsministeriet oplyste har Hardy Mortensen fået en behandling, der fuldt ud følger de almindelige retningslinier for tilkendelse af erstatning fra sikringsfondens side. Hardy Mortensen har således efter indenrigsministeriets opfattelse fået en fuldt tilfredsstillende behandling fra Danmarks Frivillige Bloddonorer, hvorfor indenrigsministeriet ikke finder anledning til at foretage videre i sagen.

Det bemærkes, at Hardy Mortensen efter den statslige erstatningsordning, der administreres af sikringsstyrelsen på indenrigsministeriets vegne, har fået tilkendt 2.090,00 kr. i erstatning til dækning af udgiften til tandbehandling, og at den statslige erstatningsordning ej heller dækker erstatning for svie og smerte.

Til *handelsministeren* (12/3 79) af:

Inge Krogh (KrF):

»Finder ministeren det rimeligt, at der hele aftenen sælges øl og spiritus i visse forretninger i Istedgade, uden at politiet kan forhindre det, mens det kan forhindre en blomsterhandler i at sælge blomster fra sin vogn på Strøget?«

(Spm. nr. 703).

Begrundelse.

For et par dage siden skred en politipatrolje med hylende sirener og blå blink ind over for en blomsterhandler på Strøget. En så dramatisk reaktion synes ikke at stå i rimeligt forhold til politiets indgriben over for butikker, bl. a. i Istedgade, der f. eks. sælger øl og spiritus hele aftenen til kl. 24.00 og længere.

Besvarelse (21/3 79):

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Justitsministeriet har i anledning af spørgsmålet oplyst, at politiet i alle tilfælde af overtrædelse af lov om butikstid, som kommer til politiets kundskab gennem anmeldelser fra de i medfør af loven påtaleberettigede organisationer, vil skride ind.

Justitsministeriet har i øvrigt om den konkrete sag, som omtales i spørgsmålet, oplyst, at politiet anmodede en gadehandler – som i strid med lovgivningen solgte blomster på Strøget – om at fjerne sig. Da politiets anmodning ikke blev efterkommet, og da der på stedet opstod visse uroligheder, fandt politiet på stedet det nødvendigt at tilkalde bistand. Efter at yderligere personale var ankommet til stedet, kunne den påbegyndte politiforretning fuldføres.

Så vidt jeg forstår, har justitsministeriet efter retsplejelovens bestemmelser ikke mulighed for at fremkomme med sin vurdering af den konkrete sag, men eventuelle klager kan i givet fald indgives til statsadvokaten eller, hvis der ønskes klaget over politiets adfærd, til lokalnævnet.

Til *ministeren for offentlige arbejder* (13/3 79) af:

Grove (KF):

»Mener ministeren ikke, at de millionbeløb, DSB anvender på en række kostbare servicefunktioner, ville være bedre anvendt som investering i et forstærket vinterberedskab?«

(Spm. nr. 704).

Begrundelse.

Statsbanerne har i et oplag på 200.000 ladet trykke en folder med forord af generaldirektør Povl Hjelt, der over for det rejsende publikum undskylder statsbanernes sammenbrud i den nu overståede snevinter. Også fol-

[Grove]

derens øvrige indhold er præget af undskyldninger og forklaringer på, hvorfor det gik så galt, som det gjorde, specielt for den sjællandske regionaltrafik. Redegørelsens konklusion er, at årsagen til det manglende beredskab bl. a. skal søges i en stram økonomi. I denne forbindelse virker det ejendommeligt, at man ofrer milliontilskud på mere eller mindre luksuspregede servicefunktioner på en række jernbanestrækninger – i 1977-78 2 mill. kr. – samt på de tonsvis af kostbart reklametryk, man fylder kupeerne med. Endelig må det have kostet betragtelige summer at trykke og fordele 200.000 eksemplarer af en pjece med forklaringer på, at der ikke er råd til vinterberedskab eller til ordentlig information af de frysende rejsende, der på stationerne ofte har måttet vente i timevis på at få besked om uregelmæssighederne i toggangen.

Besvarelse (20/3 79):

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

Den uregelmæssige toggang i årets første måneder har påført DSBs passagerer en række gener. En forklaring på årsagerne til denne situation må betragtes som et naturligt led i DSBs informationsforpligtelser, og på den baggrund udsendes folderen »Hvorfor is og sne har forsinket Deres tog«. Trykningen af folderen kostede ca. 18.000 kr., mens fordelingen af den blev foretaget ved hjælp af DSBs egne medarbejdere og derfor ikke vil fremtræde som en udgiftspost.

Forespørgerens henvisning til, at der i 1977-78 ofredes ca. 2 mill. kr. på »mere eller mindre luksuspregede servicefunktioner på en række jernbanestrækninger« vedrører formentlig omkostningerne ved opretholdelse af togservice. Jeg har tidligere i detaljer kommenteret denne udgift og skal her kun sige, at det pågældende beløb udgør en meget beskedent del af omkostningerne i passagertrafikken, og at udgiften i hovedsagen stammer fra opretholdelse af togservice på visse svagere benyttede strækninger i Jylland. TogsERVICE her i landet er på ingen måde luksuspreget, men betydelig enklere end, hvad der tilbydes togpassagerer i de fleste europæiske lande, og dermed også betydelig billigere for DSB. Samtidig er omkostningsniveauet faldende. Jeg mener fortsat, at togservice har en berettigelse, samt at dette spørgsmål ikke bør

kædes sammen med problemerne omkring et forstærket vinterberedskab.

Som svar på bemærkningen om »kostbart reklametryk« kan jeg oplyse, at de tryksager, DSBs togservice omdeler i togene, er nødvendige for salgets udførelse. Økonomien belastes ikke heraf, idet de pågældende tryksager i det store og hele betales via de annoncer, der er indrykket.

Jeg anser det i øvrigt for væsentligt, at DSB på linje med andre transportselskaber udøver en vis markedsføring.

Til *finansministeren* (13/3 79) af:

Maisted (FP):

»Vil ministeren sørge for, at samtlige medlemmer af folketinget får udleveret de seks notater, som ministeren har udarbejdet til LO om de offentligt ansattes overenskomstforhold?«

(Spm. nr. 705).

Begrundelse.

Det er urimeligt og irriterende, at medlemmer af folketinget skal orienteres gennem pressen om samfundsvæsentlige forhold i en tilspidset situation som den, vi befinder os i for øjeblikket.

Der henvises i øvrigt til Jyllands-Posten den 13. marts (forsiden).

Besvarelse (21/3 79):

Finansministeren (Heinesen):

De seks notater, hvortil der henvises i spørgsmålet, vedlægges i det udbedte antal eksemplarer.

Den anførte begrundelse giver mig anledning til at bemærke, at notaterne – som det vil fremgå – alene indeholder rent faktiske oplysninger.

Bilag

Hoslagt er i en række notater belyst forskellige spørgsmål i forbindelse med overenskomst- og aftaleforhandlingerne pr. 1. april 1979 i den offentlige sektor:

1. Notat om den gennemsnitlige lønudvikling 1975-1979 for LO-arbejdere og offentligt ansatte.

[Finansministeren]

2. Notat om taktreguleringsordningens virkemåde.
3. Notat om taktreguleringsstillæggets del af lønfremgangen for offentligt ansatte siden 1975.
4. Notat om beregningen af de offentligt ansattes »efterslæb« pr. 31. marts 1979.
5. Notat om den nivellerende lønudvikling på tjenestemandsområdet siden 1975.
6. Notat om de offentligt ansattes fordeling på hoved- og centralorganisationer efter taktreguleringsordningernes indhold.

Underbilag 1.

Finansministeriet,
Lønnings-
og pensionsdepartementet

Den 13. februar 1979.

Notat om den gennemsnitlige lønudvikling 1975-79 for LO-arbejdere og offentligt ansatte.

På given foranledning har det økonomiske sekretariat på grundlag af Dansk Arbejdsgiverforenings arbejderlønstatistikker for første lønningsuge i marts 1975 opgjort dels den gennemsnitlige arbejderårsløn, dels den gennemsnitlige årsløn for ikke-faglærte arbejdere; årslønningerne er opgjort uden overtidstillæg. Endvidere er der foretaget et skøn over de tilsvarende årslønninger for første lønningsuge i marts 1979. 1975-lønnen er således opgjort inden ikrafttræden af de ved lov forlængede overenskomster, medens skønnet over 1979-lønnen er foretaget ud fra de nugældende overenskomster.

	1. lønningsuge marts 1975	Skøn 1. lønningsuge marts 1979	Forskel	
	kr.	kr.	kr.	pct.
Gennemsnitlig arbejder.....	63.800	93.800	30.000	47,0
Ikke-faglærte.....	61.500	91.000	29.500	48,0

Beregningen over den gennemsnitlige lønudvikling 1975-79 for offentligt ansatte er foretaget for tjenestemænd på skalatrin 26 med stedtillæg efter sats III; denne løn er anset for at være den gennemsnitlige for offentligt ansatte. Ud over lønnen for tjenestemænd på skalatrin 26, som udgør slutløn i Ira. 17 og begyndelsesløn i Ira. 21, er af hensyn til sammenligningen med arbejderlønnen også medtaget lønnen på skalatrin 12 (slutløn

i Ira. 3 for ikke-faglærte tjenestemænd (f.eks. postbude) og begyndelsesløn i Ira7).

For tjenestemænd er lønudviklingen i de to perioder opgjort som lønnen pr. 1. april 1975 sammenholdt med lønnen pr. 31. marts 1979 forhøjet med den dyrtidsportion, der forventes udløst pr. 1. april 1979, og et taktreguleringsstillæg pr. 1 april 1979, som skønsmæssigt er fastsat til 1,3 pct.; i begge tilfælde er regnet med særlig feriegodtgørelse 1½ pct.

	Løn 1. april 1975	Skønnet midlertidig løn 1. april 1979	Forskel	
	kr.	kr.	kr.	pct.
Skalatrin 26.....	83.761	107.453	23.692	28,3
Skalatrin 12.....	60.206	81.482	21.276	35,3

Underbilag 2.

Finansministeriet,
Lønnings-
og pensionsdepartementet

12. februar 1979

Notat om taktreguleringsordningens virkemåde.

1. Ved loven af 11. marts 1975 om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v. erstattedes den hidtidige procentvise

dyrtidsregulering med en regulering med ensartede ørebeløb. Loven bestemte samtidig, at der skulle fastsættes en taktreguleringsordning. I bemærkningerne til lovforslaget anførtes om taktreguleringsordningen:

»De lønsystemer, der findes i størstedelen af den offentlige sektor og på en række andre områder, giver ikke samme smidige lønreguleringsmuligheder som på store dele af det private arbejdsmarked.

[Finansministeren]

Den procentvise dyrtidsregulering på disse områder har – ud over at yde kompensation for dyrtiden – også haft til formål i nogen grad at tilgodese disse lønmodtagere for andre områders lønglidning.

Som led i gennemførelsen af ensartede dyrtidsportioner til alle overenskomst- og aftaleforhold foreslås det derfor i stk. 2 at åbne adgang til, gennem indgåelse af taktreguleringsordninger, at foretage rimelige justeringer på grundlag af indkomstudviklingen i det øvrige samfund.«

2. For den offentlige sektor aftales én taktreguleringsordning, som omfatter ca. 98 pct. af samtlige ansatte. De ca. 2 pct., der ikke er omfattet af ordningen, udgøres af 10.000–15.000 overenskomstsansatte håndværkere og ikke-faglærte, for hvem der er aftalt fuld taktregulering, således at deres løn udvikler sig helt på linie med lønnen i de arbejdsgrupper, hvis løn danner grundlag for ordningerne.

3. Den bestående taktreguleringsordning går i sine hovedtræk ud på følgende: I stigningen i arbejder- og funktionærlønninger i henhold til Dansk Arbejdsgiverforenings lønstatistikker fratrækkes den indtrufne dyrtidsregulering. I den således opgjorte stigning modregnes de aftale- og overenskomstforbedringer, der er opnået for gennemsnitslønnen for offentligt ansatte. Stigningsprocenten udregnes for den berørte periode. Halvdelen af denne stigning kommer automatisk til udbetaling sammen med lønnen den 1. april og den 1. oktober. For de højestlønnede 1½ procent af de offentligt ansatte er der lagt »loft« over taktreguleringsstillægget: Alle, som har en højere løn, end hvad der svarer til lønramme 36 (kontorcheflønnen) med generelt tillæg, får samme taktreguleringsstillæg i kroner og øre som personer med denne løn.

Det er aftalt, at den halvdel af den beregnede lønstigning, som ikke kommer automatisk til udbetaling, kan indgå i aftale- og overenskomstforhandlingerne. Hidtil har de offentligt ansatte intet fået af sidstnævnte »forhandlingsdel«.

Underbilag 3.

Finansministeriet,
Lønnings-
og pensionsdepartementet

13. februar 1979

Notat om taktreguleringsstillæggets del af lønfremgangen for offentligt ansatte siden 1975.

For den gennemsnitligt lønnede offentligt ansatte (= skalatrin 26, stedtillæg sats III) udgjorde lønnen pr. 1. april 1975 82.523 kr. Lønnen udgør pr. 1. oktober 1978 103.410 kr. Lønstigningen har således udgjort 20.887 kr. Af denne stigning andrager taktreguleringsstillægget 5.338 kr. eller ca. 26 pct. Til sammenligning kan nævnes, at som følge af virkningen af de ensartede dyrtidsportioner og de ydede kronetillæg (svarende til 2×40 øre/timen) er virkningen meget afhængig af lønhøjden: For et postbud (lønramme ⅔) udgør taktreguleringsstillægget således 20 pct. af lønstigningen. Den tilsvarende procent er for en kontorchef ca. 37.

Endelig bemærkes, at såfremt taktreguleringsordningens automatisk udbetalte del havde udgjort 75 pct., ville lønstigningen for den gennemsnitlige offentligt ansatte have udgjort 2.669 kr. mere og taktreguleringsstillægget 34 pct. af den således fremkomne lønstigning.

Underbilag 4.

Finansministeriet,
Lønnings-
og pensionsdepartementet

13. februar 1979

Notat om de offentligt ansattes »efterslæb« pr. 31. marts 1979.

1. De offentligt ansattes »efterslæb« er af personaleorganisationerne opgjort noget forskelligt.

Lønnings- og pensionsdepartementet har beregnet »efterslæbet«, der svarer til taktregulerings forhandlingsdel i perioden 1. april 1977 til 31. marts 1979, således, idet der er bortset fra forskellige tekniske detaljer, som imidlertid ikke påvirker størrelsesordenen:

	pct.
Total forhandlingsdel	6,06
÷ forhandlingsdel frem til 31/3 77	1,80
Forhandlingsdel 1/4 77 – 31/3 79	4,26

2. Da taktreguleringsberegningen tager udgangspunkt i løn minus dyrtid, udgør de 4,26 pct. en mindre procentdel af den samlede løn nemlig:

[Finansministeren]

1. oktober 1978	kr.
løn på trin 26, III.....	103.410
÷ dyrtid	9.984
÷ taktregulering (automatikdel).....	5.338
	<u>88.088</u>
Forhandlingsdelen: $88.088 \times 0,0426 =$	<u>3.753</u>

Forhandlingsdelen eller »efterslæbet« svarer således til ca. 3,6 pct. Med hensyn til alderstillægsordningernes betydning for de offentligt ansattes lønstigning kan det anslås, at den gennemsnitlige årlige virkning for den enkelte er omkring $\frac{1}{3}$ pct. I ovenstående »efterslæbsberegning« er der ikke taget hensyn hertil.

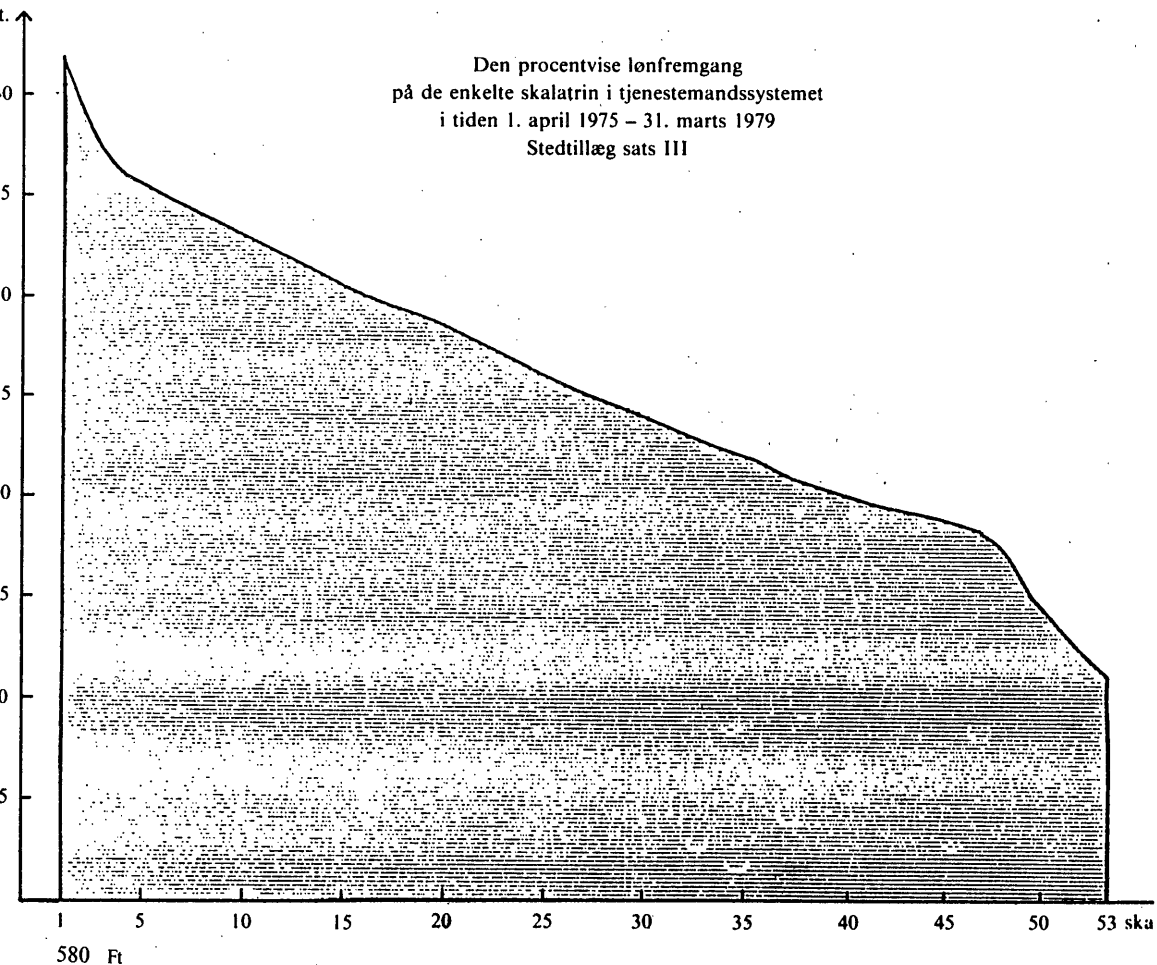
Underbilag 5.

Finansministeriet,
Lønnings-
og pensionsdepartementet

Den 13. februar 1979

Notat om den nivellerende lønudvikling på tjenstemandsområdet siden 1975.

I vedlagte figur er vist den procentvise lønfremgang på de enkelte skalatrin i tjenstemandsystemet i tiden 1. april 1975 til 31. marts 1979. Lønfremgangen er vist for stedtillægsområde III, der kan anses som den

[Finansministeren]

gennemsnitlige tjenestemandsløn inden for hvert skalatrin.

Nivelleringen er vist for tjenestemandssystemet, men for andre ansatte er udviklingen helt parallel.

Underbilag 6.

Finansministeriet,

Lønnings-

og pensionsdepartementet

Notat om de offentligt ansattes fordeling på

Den 13. februar 1979

hoved- og centralorganisationer efter taktreguleringsordningernes indhold.

I den hoslagne tabel er vist de offentligt ansattes fordeling på hoved- og centralorganisationer efter taktreguleringsordningernes indhold.

Det vil ses, at 216.700 af de 471.000 (46 pct.), der var omfattet af taktregulering med 50 procents automatikdel, får deres lønforhold forhandlet af organisationer tilsluttet LO.

De offentligt ansattes fordeling på hoved- og centralorganisationer efter taktreguleringsordningernes indhold. I tusinder.

	LO			FTF					AC		COI ikke andetsteds nævnt	Andre		I alt	
	Overenskomstansatte	Tjenestemænd		COI	CO-II	LC	Andre		Overenskomstans.	Tjenestemænd		Overenskomstans.	Tjenestemænd	Overenskomstans.	Tjenestemænd
			Heraf COI				Overenskomstans.	Tjenestemænd							
Taktreguleringsordning 50 pct. 100 pct. Ingen	165,7 12,8	51,0	26,3	12,8	25,6	54,8	54,8	15,9	21,8	13,3	6,3	46,3 0,4	2,7	288,6 12,8 0,4	182,4
	178,5	51,0	26,3	12,8	25,6	54,8	54,8	15,9	21,8	13,3	6,3	46,7	2,7	301,8	182,4

Til finansministeren (13/3 79) af:

Kurt Hansen (VS):

»Fastholder regeringen sin målsætning med hensyn til nedbringelsen af betalingsbalanceunderskuddet til 6,5 mia kr. i 1979, samt, i bekræftende fald, hvordan vil en opfyldelse af målsætningen påvirke lønarbejdernes disponible realløn?«

(Spm. nr. 707).

Begrundelse.

Den 7. februar stillede jeg et tilsvarende spørgsmål gennem arbejdsmarkedsudvalget. Når spørgsmålet nu stilles til skriftlig besvarelse, skyldes det, at jeg endnu ikke har fået svar. Dette til trods for, at jeg direkte under et samråd har rykket ministeren for svar. Ministeren har givet løfte om svar, men det er imidlertid udeblevet.

For mig er det underordnet, om spørgsmålet besvares som udvalsspørgsmål eller som

skriftligt spørgsmål til ministeren direkte – blot der kommer et svar.

Besvarelse (21/3 79):

Finansministeren (Heinesen):

Målet med den økonomiske politik i disse år er at skabe et varigt og stabilt grundlag for en tilbagevenden til høj beskæftigelse.

En vigtig betingelse for, at et sådant grundlag kan siges at være etableret, er, at underskuddet på betalingsbalancens løbende poster nedbringes inden for en begrænset årrække. Uden at noget sådant sker, må der forudses en indskrænkning af vores økonomiske handlefrihed på lidt længere sigt, idet en stadig voksende udlandsgæld vil begrænse mulighederne for at føre en økonomisk politik til fremme af produktion og beskæftigelse.

Siden 1976 har den økonomiske politik været lagt an på en fortsat nedbringelse af underskuddet på betalingsbalancen, først og fremmest gennem en begrænsning af det im-

[Finansministeren]

porttunge private forbrug. Samtidig er det – gennem en styrkelse af de eksporterende erhverv og af den beskæftigelsesintensive del af den indenlandske efterspørgsel – sikret, at der fortsat har kunnet konstateres en voksende beskæftigelse på trods af den meget svage vækst i den indenlandske produktion.

Denne linje er blevet ført videre ved dannelsen af SV-regeringen. Ved regeringsforhandlingerne i august måned sidste år blev der på baggrund af et foreløbigt skøn over underskuddet på betalingsbalancen på 9 mia kr. i 1979 fastlagt en økonomisk politik med det formål at sikre en yderligere nedbringelse af betalingsbalanceunderskuddet. Momsforhøjelsen og besparelserne på finanslovsforslaget skulle afdæmpe den indenlandske efterspørgsel, og samtidig ville K-låneordningen og andre former for eksportfremme give danske virksomheder incitament til at øge deres markedsandele.

Der kan dog allerede nu konstateres en række faktorer, som vil vanskeliggøre regeringens mål, en nedbringelse af underskuddet over for udlandet allerede i 1979. Som det fremgår af Økonomisk Oversigt fra det økonomiske sekretariat – der blev offentliggjort i begyndelsen af februar – må det på nuværende tidspunkt forventes, at betalingsbalanceunderskuddet for 1979 vil udgøre omkring 8 mia kr., hvilket svarer til en stigning på knap ½ mia kr. i forhold til 1978. Det bør påpeges, at underskuddet ville være blevet væsentlig større uden de i efteråret gennemførte foranstaltninger. Samtidig er der grund til at forvente, at arbejdsløshedstallene – som følge af bl. a. væksten i beskæftigelsen og indførelsen af efterlønsordningen – direkte vil falde på trods af en forventet tilgang til arbejdsmarkedet på op imod 40.000 personer.

Udsigterne for betalingsbalancen på nuværende tidspunkt tegner sig således noget mere ugunstigt for 1979 end hidtil antaget. Der er tale dels om internationale faktorer, dels om kræfter i den hjemlige økonomi, som kan forklare dette forhold.

Internationalt kan der være grund til at omtale olieprisstigningerne i december, der blev noget større end forventet i august 1978, og ikke mindst de af uroen i Iran forårsagede yderligere prisstigninger, hvilket direkte vil give sig udslag i en forringelse af vare- og tjenestebalancen.

Af indenlandske kræfter kan der først og fremmest være grund til at hæfte sig ved tendenserne til en noget større opdrift i den indre konjunktur gennem 1979 end hidtil forventet. På basis af de budgetter for 1979, som blev vedtaget af kommuner og amtskommuner i september sidste år, må der regnes med en betydelig stigning i de kommunale aktiviteter, således at beskæftigelsesmulighederne forbedres mærkbart på disse områder. Det private forbrug – som allerede ved udgangen af 1978 lå på et lidt højere niveau end tidligere forventet – må efter de i den økonomiske oversigt gjorte forudsætninger antages at ville vokse med op mod 2½ pct. målt i faste priser fra 1978 til 1979, hvilket indebærer en stigning på godt 4 pct. igennem indeværende år. En sådan vækst kan ikke undgå at belaste betalingsbalancen, både direkte gennem import af forbrugsvarer og indirekte gennem import af råvarer og hjælpestoffer samt investeringsgoder til indenlandsk produktion af forbrugsvarer.

Underskuddet på betalingsbalancen må derfor antages at blive større end 6,5 mia kr. i 1979. I det omfang ugunstige påvirkninger af den danske økonomi giver anledning til en pludselig forværring af betalingsbalancesituationen – f. eks. gennem en kraftig forhøjelse af oliepriserne – må vi fra dansk side acceptere, at en sådan udvikling på kort sigt medfører en forringelse af betalingsbalancen. Derefter må vi tilsikre, at underskuddet gennem de nødvendige tilpasninger af den økonomiske politik reduceres igennem de efterfølgende år, idet en afhjælpning af en uligevægt af denne art mest hensigtsmæssigt foregår over en årrække.

Det kan derimod ikke accepteres, at udviklingen i det samlede private og offentlige forbrug forhindrer en fortsat forbedring af betalingsbalancen. Tilsvarende ville det heller ikke være acceptabelt, om udviklingen i konkurrenceevnen ikke virkede i retning af en mere langsigtet og permanent forbedring af betalingsbalancen, idet det fortsat vil være af afgørende betydning for mulighederne for at tilvejebringe høj beskæftigelse, at betalingsbalanceunderskuddet reduceres.

Til finansministeren (14/3 79) af:

Glistrup (FP):

[Glistrup]

»Hvor store skattefri kursavancer forventer regeringen på statsobligationer inden for de kommende tre år?«

(Sp.m. nr. 708).

Begrundelse.

Hovedkendetegnet vedrørende den nuværende finansministers embedsførelse har været bestandige og stærkt stigende statsunderskud. I hans første ministerår (1975) drejede det sig om ca. 3 milliarder kr., det næste år 9, i 1977 om 18 og i 1978 om 26 milliarder kr., altså i alt ca. 56 milliarder.

Den af ministeren gennemførte finanslov for 1979 viser et underskud på 39.800.600.000 kr., og ved fortsættelse af den således lagte linie må forventes underskud i 1980 i størrelsesordenen 52 milliarder kr. og i 1981 på 62 milliarder kr. Altså alt i alt 209 milliarder kr. i underskud, hvis ministertiden får lov til at strække sig over syv år.

Naturligvis har ministeren ikke stimuleret efterspørgslen eller købekraften over statens finanser. Det tillader Danmarks i øvrigt ødelagte økonomi jo ikke. Derfor er hver en øres underskud opsuget i form af, at staten har gældsats sig. Det er især sket i form af udstedelse af statsobligationer, der alene har kunnet afsættes, fordi man har lokket publikum med skattefri kursavancer.

Bliver denne obligationsudstedelse af den foran nævnte størrelsesorden – ca. 209 milliarder kr. – vil der imidlertid nok være en betydelig del heraf, som bliver ejet af banker og lignende institutioner, som svarer skat af kursavancen, og det må man selvfølgelig se væk fra ved besvarelsen af spørgsmålet.

En del af de forventede 209 milliarder kroners statsgæld skal først indfries efter udløbet af den i spørgsmålet omhandlede treårsperiode, og det kan dårligt forventes af den nuværende finansminister, at han skal kunne forudse, hvordan situationen er til den tid, med hele den ragnaroksyndflodspolitik, han har ført.

Spørgeren har derfor begrænset spørgsmålet til så kort en periode som tre år, idet man dog i hvert tilfælde tør håbe på, at finansministeren selv har tiltro til, at han har et så langtrækkende overblik. Skulle han imidlertid mene, at han også kan udtale sig noget om de skattefri kursgevinster på statspapirer noget længere ude i fremtiden, anmodes han

om også at medtage udtalelser herom i sit svar.

Besvarelse (22/3 79):

Finansministeren (Heinesen):

De tal for udviklingen i underskuddet for statsbudgettet, som hr. Glistrup nævner i den indledende begrundelse for sit spørgsmål, vil jeg undlade at kommentere, men jeg vil gerne vedstå, at underskuddet først og fremmest på grund af den fortsat svage økonomiske udvikling her i landet og i landene omkring os har været stigende i den periode, hvor jeg har været finansminister.

Jeg er godt klar over, at det ikke gør noget stort indtryk på hr. Glistrup, at jeg i denne henseende deler skæbne med finansministrene i de fleste udviklede lande.

Med hensyn til virkningerne af underskuddet på statsfinanserne er det ikke så naturligt for mig, som det åbenbart er for hr. Glistrup, at underskuddet ikke har stimuleret efterspørgslen eller købekraften. Der er mig bekendt ingen fagøkonomer, som har bestridt, at der er forskel på budgettets indkomstvirkninger og dets likviditetsvirkninger. Når statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget viser underskud, sådan som det har været tilfældet siden finansåret 1974–75, skabes der ved den statslige aktivitet indkomster i samfundet i større omfang, end disse begrænses gennem opkrævning af skatter og afgifter.

Hvis statsbudgettets indkomstvirkninger for en ikke-økonom lyder som et teoretisk postulat, så tænk blot på virkningen af f. eks. at reducere de sociale pensioner! En sådan reduktion vil i første omgang indebære en nedgang i pensionisternes forbrugsmulighed, som i anden omgang vil få betydning for de handlendes – bagerens, slagterens, købmandens – indkomster, og virkningen heraf vil være en reduceret forbrugsmulighed hos disse, som igen vil få afsmittende virkninger videre ud i systemet. Forbruget er med andre ord indkomstskabende.

Likviditetsvirkningerne af statsbudgettet knytter sig ikke som indkomstvirkninger til DAU-underskuddet, men til bruttokasseunderskuddet, som viser forskellem mellem de samlede udbetalinger og indbetalinger til staten. Hvis staten ikke solgte statspapirer, men dækkede underskuddet ved at trække på sin konto i Nationalbanken, ville de likvide be-

[Finansministeren]

holdninger i den private sektor vokse, med de konsekvenser, som jeg tidligere har redegjort for i lovforslagene til de indenlandske lånebemyndigelseslove.

Når staten sælger obligationer og gældsbeviser, betyder det, at den forøgede likviditet, som nødvendigvis må være til stede hos husholdninger og virksomheder, pengeinstitutter m. fl., efter at indkomstvirkningen har udspillet sig, efter disses eget valg placeres i statspapirer.

Set fra statens side er virkningen den, at pengene bindes for en periode og derfor ikke kan danne basis for udlån f. eks. til virksomheder til brug for afvikling af udenlandsk gæld i en periode med valutauro. Hermed er jeg igen henvendt ved de forhold, som er belyst i forbindelse med de indenlandske lånebemyndigelseslovforslag.

Det var ikke hensigten fra min side at gøre svaret på hr. Glistrups spørgsmål til en lettere gennemgang af de basale nationaløkonomiske sammenhænge, men jeg har på den anden side følt behov for at tage afstand fra hr. Glistrups egen økonomiske teori omkring statsfinansernes virkninger.

For så vidt angår det egentlige spørgsmål, om størrelsen af de skattefrie kursavancer i en 3 års periode, vil denne i hovedsagen komme til at bero på 3 forhold:

- 1) størrelsen af salget af statspapirer og dets fordeling på de enkelte papirer,
- 2) fordelingen af salget mellem på den ene side pengeinstitutter, fonde m. v. samt udlandet, som enten betaler skat af kursavancen eller ikke betaler indkomstskat overhovedet, og på den anden side private husholdninger og virksomheder, som ikke har erhvervet papirerne som led i næring og spekulation, og som derfor ikke er indkomstskattepligtige af kursavance,
- 3) kursudviklingen i perioden, som vil afhænge af udviklingen i renteniveauet.

Da jeg er af den opfattelse, at ethvert skøn over disse størrelses udvikling over blot en 3 års periode vil ligge på grænsen af det rene gætteværk, vil jeg være endnu mere beskeden og begrænse mig til at udtale mig om 1978, vel vidende, at jeg derved ikke lever op til fremskridtspartiets frommeste forhåbninger.

I kalenderåret 1978 androg bruttosalget til nominal værdi af statspapirer 27,2 mia kr.

Kurstabet på disse papirer beløb sig til i alt 4,0 mia kr. Men som spørgeren ganske korrekt fremfører i sin begrundelse, er det ikke hele kurstabet – eller kursavancen set fra købers side – som ikke kommer til beskættning. For så vidt angår den del af statspapirerne – jeg går ud fra, at fremskridtspartiet også er interesseret i den skattefrie kursavance på statsgældsbeviser, selv om der kun tales om statsobligationer i spørgsmålet – som afsattes til pengeinstitutter og ikke-skattepligtige fonde m. v., behandles rente og kursgevinst ens i skattemæssig henseende, og det kan derfor ikke være rimeligt at inddrage kursavancen på disse køberes papirer under betegnelsen »skattefrie«.

Da pengeinstitutternes og de ikke-skattepligtige fondes samt udlandets køb af statspapirer kun foreligger opgjort som nettokøb til kursværdi, kan kurstabet for den del af statspapirerne, som er solgt til private husholdninger og virksomheder, ikke direkte opgøres, selv om der ses helt bort fra, at kurstabet er forskelligt for de forskellige typer af statspapirer.

En nøjere beregning af kurstabet ville forudsætte kendskab til fordelingen af det nominelle bruttosalg af de enkelte papirer på pengeinstitutter, fonde m. v. og øvrige indenlandske aftagere. Det er derfor ikke muligt at opgøre, hvor stor en del af det samlede kurstab der kan henføres til virksomheder og husholdninger, men det er et væsentlig lavere tal end de nævnte 4 mia kr.

Når hr. Glistrup anfører, at statsobligationerne alene har kunnet afsættes, fordi man har lokket publikum med skattefrie kursavancer, vil jeg for en ordens skyld gøre opmærksom på, at kursavancer ikke er et ukendt begreb på det øvrige obligationsmarked. Betydningen af at fjerne kursavancen fra statspapirerne ville være, at den pålydende rente skulle være så meget des højere.

Til *miljøministeren* (14/3 79) af:

Bolvig (RV):

»Vil ministeren oplyse, hvortil de 60 mill. kr., der i tidsrummet 1972 til 1977 på finansloven har været afsat til miljøforskning, er blevet brugt, og hvad man har gjort for at informere amter og kommuner om mulighederne for at få statsstøtte til ekstraordinære

[Bolvig]

udgifter i forbindelse med spildevandsrensning?»

(Spm. nr. 709).

Begrundelse.

Spørgsmålet stilles på baggrund af statsrevisorernes påtale af de store beløb, der er opført under dække af kompenserende besparelser, samt af meddelelse i Kristeligt Dagblad om, at kun én kommune har modtaget støtte.

Besvarelse (21/3 79):

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

I finansårene fra 1972-73 til 1976-77 har der i alt været afsat 59,7 mill. kr. på miljøministeriets konti for tilskud til undersøgelses- og laboratorievirksomhed, herunder anlægstilskud til spildevandsanlæg, kontiene § 27.1.01.52.01. og § 27.20.01.62.01.

Beløbene, der har været opført på de 2 konti, var afsat inden for de rammer, der forudsattes ved miljø- og levnedsmiddelreformen i 1973. Herudover har budgetteringen været udformet på baggrund af miljøministerens bemyndigelser i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 29, stk. 1 og 2, hvorefter miljøministeren i særlige tilfælde kan yde tilskud til delvis dækning af anlægsudgifterne ved et spildevandsanlæg, ligesom ministeren endvidere kan yde tilskud til delvis dækning af udgifterne ved udvikling af projekter, der forventes at kunne få væsentlig betydning som led i bekæmpelsen af forureningen af vandløb, søer eller havet.

De direkte afholdte udgifter beløber sig til 5,8 mill. kr., som udgør tilskud til spildevandsrenningsforanstaltninger i Skibby, Hørning og Samsø kommuner. Baggrunden for, at det alene har været de 3 nævnte kommuner, der har opnået støtte til spildevandsrenningsforanstaltninger, har været, at de oprindelige betingelser for at yde støtte har været af en sådan karakter, at kun meget få kommuner har kunnet komme i betragtning.

Et samlet beløb på 21,7 mill. kr. af de bevillinger, der oprindeligt var opført på under-

søgelskontiene, er efter særskilt forelæggelse for finansudvalget for hvert enkelt projekts vedkommende overført til andre konti, herunder til etablering og udvidelse af statslige laboratorier. Den samlede undersøgelsesvirksomhed er imidlertid blevet gennemført langsommere, end ministeriet ved udarbejdelsen af de forskellige finanslove har forudsat. Hertil kommer, at behovet for bevillinger til tilskud i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 29, stk. 1 og 2, har været væsentlig mindre end skønnet.

Disse projekter til i alt 21,7 mill. kr., der i hvert enkelt tilfælde er gennemført med finansudvalgets tilslutning, ligger i stort omfang tæt på kontienes hovedformål, nemlig undersøgelses- og laboratorievirksomhed m. v. En fuldstændig oversigt over, hvad dette beløb er brugt til, vedlægges som bilag.

Endelig er de pågældende konti på de årlige tillægsbevillingslove i alt blevet søgt nedsat med 32,2 mill. kr., der således er en besparelse for statskassen. Dette beløb er som nævnt et udtryk for, at undersøgelses- og laboratorievirksomheden er udbygget i en langsommere takt end forudsat.

Alle dispositioner over beløb på disse konti er således i hele perioden sket med fuld tilslutning fra finansudvalget.

Miljøstyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke har forsøgt at informere kommuner og amtskommuner om mulighederne for at opnå statsstøtte til ekstraordinære udgifter i forbindelse med spildevandsrensning. Dette skyldes, at miljøstyrelsen ikke har ønsket at foregribe den recipient- og spildevandsplanlægning, som miljøbeskyttelsesloven pålagde kommuner og amtskommuner at gennemføre netop i den nævnte periode.

Miljøstyrelsen har endelig oplyst, at i tilfælde, hvor en kommune står i en situation, hvor ekstraordinære udgifter i forbindelse med spildevandsrensning kan blive aktuelle, vil styrelsen som oftest alligevel af andre grunde blive inddraget i sagen på et tidligt tidspunkt. Miljøstyrelsen har derfor ikke fundet, at der har været behov for en særlig information om mulighederne for at få statsstøtte.

[Miljøministeren]

Miljøministeriet 21/3 79

Bilag

Oversigt over »forbrug mod kompenserende besparelser« på miljøministeriets konti for undersøgelses- og laboratorievirksomhed, herunder anlægstilskud til spildevandsanlæg (finanslovkontiene § 27.1.01.52.01. og § 27.20.01.62.01.)

Akt 118 15/11	72	Tilskud til fælles dansk-tysk undersøgelse af Flensborg Fjord	108.000 kr.
Akt 213 10/1	73	Anskaffelse og installation af et massespektrometer til statens levnedsmiddelinstitut	885.000 kr.
Akt 214 10/1	73	Indkøb af materiel til brug ved varetagelsen af beredskabet til bekæmpelse af olieforurening på havet	2.500.000 kr.
Ø. & b. min.		Cirkulære om begrænsninger i dispositionsadgangen	1.000.000 kr.
Akt 485 6/6	73	Undersøgelse af stof- og vandudvekslingen gennem de danske sunde og bæltter	4.080.900 kr.
Akt 87 30/1	74	Udbygning af miljøstyrelsen i forbindelse med gennemførelse af miljøreformen	95.100 kr.
Akt 88 30/1	74	Første del af udbygningen af statens levnedsmiddelinstitut (som følge af vedtagelsen af lov nr. 310 af 6. juni 1973 om levnedsmidler)	187.500 kr.
Akt 107 6/2	74	Tilskud til specialundersøgelser i forbindelse med den af Århus, Viborg og Vejle amtskommuner foreståede undersøgelse af Gudenåen	135.000 kr.
Akt 120 13/2	74	Undersøgelser af antibiotikaholdige foderstoffer (kemikaliekontrollen)	292.900 kr.
Akt 107 6/2	74	Tilskud til specialundersøgelser i forbindelse med den af Århus, Viborg og Vejle amtskommuner foreståede undersøgelse af Gudenåen	262.500 kr.
Akt 330 6/6	74	Undersøgelse og kortlægning af sømaterialerne i Grønsund-Hjelm Bugt	1.100.000 kr.
Akt 120 13/2	74	Undersøgelser af antibiotikaholdige foderstoffer (kemikaliekontrollen)	131.000 kr.
Akt 237 20/3	74	Betaling til formænd, medlemmer og sekretærer for taksationskommissionerne og overtaksationskommissionen	1.466.000 kr.
Akt 258 11/3	75	Tilskud til inddæmning i Køge Bugt	900.000 kr.
Akt 36 13/10	75	Effektivering af en af boligministeriet i 1972 indgået aftale i forbindelse med gennemførelsen af en magelægsaftale	63.678 kr.
Akt 191 11/2	76	Delvis udskiftning af atomabsorptionsspektrofotometer ved Danmarks geologiske undersøgelse	151.000 kr.
Akt 481 13/8	75	Oprettelse af en stilling som farmaceutisk rejseinspektør til kemikaliekontrollen	56.000 kr.
Akt 242 17/3	75	Tilskud til gennemførelse af en række foranstaltninger til bekæmpelse af okkerforureningen i Ringkøbing Fjords opland	3.000.000 kr.
Akt 289 31/3	76	Oprettelse af 21 stillinger i forbindelse med etableringen af miljøstyrelsens luftforureningslaboratorium	3.400.000 kr.
Akt 247 1/3	77	Erhvervelse af Ørholm Værk	1.600.000 kr.
Akt 666 8/9	76	Vederlag for tjenstligt merarbejde udført af fredningsplanudvalgenes juridiske sekretærer	282.500 kr.

Til udenrigsministeren (14/3 79) af:

Bjørn Poulsen (SF):

»Vil ministeren med henvisning til den i begrundelsen for spørgsmål nr. 645 omtalte rapport om såkaldt produktdifferentiering gennem varemærker inden for de multinationale elektronikkoncerner og hårde hvidevarekoncerner indhente oplysninger om, hvilke hensyn EF-Kommissionen har taget for ikke at offentliggøre rapporten?«

(Spm. nr. 710).

Besvarelse (22/3 79):

Udenrigsministeren (Christophersen):

Regeringen har taget skridt til hos EF-Kommissionen at søge indhentet oplysninger om de hensyn, som har ført til, at Kommissionen ikke har offentliggjort den i spørgsmålet omhandlede rapport.

Til miljøministeren (14/3 79) af:

Bjørn Poulsen (SF):

»Mener ministeren, at de regler, der findes for opbevaring af NPK-gødning, både hvad angår oplagringen i foderstoffirmaerne og hos den enkelte landmand, er forsvarlige?«

(Spm. nr. 711).

Begrundelse:

Der henvises til den senere tids tilfælde af brande med udvikling af farlige luftarter.

Besvarelse (23/3 79):

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

En fyldestgørende besvarelse af dette spørgsmål, som jeg anser for relevant, forudsætter, at der ikke blot sker en gennemgang af de regler, der administreres af miljøstyrelsen, men også af den lovgivning m. v., der hører under boligministeriet, justitsministeriet og landbrugsministeriet.

Jeg har derfor bedt om, at miljøstyrelsen – i samarbejde med de andre implicerede myndigheder – udarbejder et notat om eksisterende regler, der er af betydning for en forsvarlig opbevaring af NPK-gødning, og om eksisterende retningslinier for de beredskabsforanstaltninger, der skal imødegå risiko for omgivelserne i tilfælde af brand i lagre af NPK-gødning.

Jeg har tillige bedt miljøstyrelsen foretage en vurdering af, om disse regler m.v. efter styrelsens opfattelse er tilfredsstillende. I det omfang dette ikke måtte være tilfældet, har jeg bedt styrelsen om forslag til, hvilke forbedringer man vil anbefale.

Når miljøstyrelsens notat foreligger, vil jeg fremsende det til spørgeren og Folketingets miljø- og planlægningsudvalg med mine eventuelle kommentarer.

Til justitsministeren (14/3 79) af:

Inge Krogh (KrF):

»Hvilke foranstaltninger er der truffet, og hvilke vil ministeren eventuelt træffe, så der ikke sælges utugtige billeder eller genstande til personer under 16 år?«

(Spm. nr. 712).

Begrundelse.

Ifølge straffelovens § 234 er det forbudt at sælge utugtige billeder eller genstande til personer under 16 år. F.eks. i USA står der utrykkeligt en aldersbegrænsning ved indgangen til pornobutikker. Dette ses ikke ved tilsvarende forretninger i Danmark. Det forekommer sandsynligt, at unge under 16 år køber varer i pornobutikker.

Besvarelse (22/3 79):

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Ifølge straffelovens § 234 er det forbudt at sælge utugtige billeder eller genstande til personer under 16 år. Bestemmelsen suppleres bl.a. af politivedtægternes forbud mod, at der udstilles skrifter eller billeder af anstødelig eller fornærmelig karakter ud til veje eller andre steder, hvortil der er almindelig adgang.

Behandlingen af sager om overtrædelser af de nævnte regler påhviler politiet som led i dets almindelige tilsyn med overholdelsen af love og andre bestemmelser. Endvidere vil enhver, som konstaterer formodede overtrædelser på området, kunne indgive anmeldelse herom til politiet.

De erfaringer, som er indvundet i forbindelse med administrationen af de gældende regler, giver efter justitsministeriets opfattelse ikke tilstrækkeligt grundlag for indførelse af et krav om skiltning med aldersgrænser ved indgangen til pornoforretninger.

Til *miljøministeren* (15/3 79) af:

Maisted (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at miljøstyrelsen i utilfredshed med domstolene har anbefalet emissionsværdier for danske virksomheders spildprodukter, der er teknisk uopfyldelige, for på denne måde at udøve straffeekspositioner, der går uden om domstolene, og hvilke resultater har miljøstyrelsen opnået ved at stille uopfyldelige krav?«

(Spm. nr. 713).

Begrundelse.

Miljøstyrelsen har den opfattelse, at domstolene idømmer bøder i forbindelse med miljøbeskyttelsesloven på et så lavt niveau, at intentionerne bag lovens straffebestemmelser ikke kan betragtes som opfyldt.

Miljøstyrelsens skrivelse til miljøministeriet af 23. august 1978.

Besvarelse (23/3 79):

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Den første del af spørgsmålet kan jeg besvare benægtende.

Den anden del af spørgsmålet bortfalder herefter.

Til *handelsministeren* (15/3 79) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»I fortsættelse af svaret på mit spørgsmål nr. 696 af 9. marts 1979 bedes det oplyst, hvorvidt ministeren har nogen statistik eller anden oplysning om, hvorledes den erhvervsmæssige bilkørsel fordeler sig i Danmark – f.eks. om der kan oplyses om den erhvervsmæssige kørsel i biler, der kan føres på almindeligt kørekort til vogne under 3.500 kg, og hvor stor en procentdel af denne kørsel der foregår i bymæssig bebyggelse med hastighedsgrænse på 60 km/t, henholdsvis hvor stor en procentdel af de kørte kilometer der køres i de områder, hvor der nu i henhold til ministerens restriktioner kun må køres 80 km–100 km/t.«

(Spm. nr. 715).

Begrundelse.

Under erhvervsmæssig kørsel tænkes der på områder som salgsfolk, læger, politi, told-

væsen, offentlige myndigheder i øvrigt, når disse kører foranlediget af en samfundsfunktion, altså for at den pågældende myndighed kan nå frem, eksempelvis i en kontrolfunktion – og ligeledes tænkes der på alle de biler, der køres til landbrug, gartnere, dambrug, pelsfarme osv., f. eks. dyrlæger, konsulenter, regnskabsfolk, inseminører samt selvfølgelig alle de mange forskellige håndværkere, der besøger de nævnte virksomheder.

Under erhvervsmæssig kørsel tænkes der selvfølgelig også på de mange tusinde, der hver dag i firmaernes biler kører ud på diverse byggepladser, til vejarbejder, brobyggeri osv.

Såfremt ministeren ikke kan oplyse i henhold til foreliggende talmateriale, udbedes ministerens skøn vedrørende de beskrevne områder.

Besvarelse (21/3 79):

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Baseret på Akademiet for de tekniske Videnskabers trafikforskningsgruppes rapport »Trafik 2000«, undersøgelser foretaget på Danmarks tekniske højskole samt skøn i de tilfælde, hvor det foreliggende talmateriale er mangelfuldt, kan det oplyses, at der af det samlede årlige energiforbrug til vejtransport på godt 22 mill. Gcal. skønsmæssigt anvendes ca. 3,5 mill. Gcal. til kørsel i erhvervsøjemed uden for bymæssig bebyggelse. De 3,5 mill. Gcal. fordeler sig med ca. 3 mill. Gcal. til lastbilkørsel og ca. 0,5 mill. Gcal. til anden kørsel. Da hastighedsgrænsen for lastbiler er 70 km/t, gælder det – opgjort på grundlag af energiforbruget – at ca. 15 pct. af den erhvervsmæssige kørsel uden for byerne vil blive påvirket af de nye hastighedsgrænser.

Som ved besvarelsen af det tidligere stillede spørgsmål fra hr. Askjær Jørgensen (spørgsmål nr. 696) er der grund til at understrege, at skabes der ikke balance mellem udbud og efterspørgsel på det internationale oliemarked gennem forholdsvis milde indgreb i forbrugerlandene, bliver det prisen, der må sørge herfor, og at dette vil kunne få langt alvorligere konsekvenser for den erhvervsmæssige kørsel og samfundet som helhed.

Til *handelsministeren* (15/3 79) af:

Bjørn Poulsen (SF):

»Kan der blive tale om tilbagebetaling af den egnsudviklingsstøtte, som Thrige-Titan ved udflytning fra indre by i Ålborg til Ålborg øst fik, nu da virksomheden er overtaget af et udenlandsk selskab?«

(Spm. nr. 717).

Besvarelse (26/3 79):

Handelsministeren (Arne Christiansen):

I tilfælde af ejerskifte i virksomheder, der har modtaget økonomisk bistand efter egnsudviklingslovens regler, må overtagelsen af endnu indestående lån eller garantier forhandles med Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning (KDHF). Er der ydet tilskud inden for de seneste fem år, må spørgsmålet om eventuel tilbagebetaling forelægges for direktoratet for egnsudvikling. Direktoratets forbehold om eventuel tilbagebetaling af tilskud nedskrives med $\frac{1}{2}$ for hvert år, der forløber efter, at tilskuddet er ydet; efter udløbet af det femte år vil der således ikke kunne fremsættes krav om tilbagebetaling af tilskud.

Normalt vil lån og tilskud ikke blive for langt tilbagebetalt ved ejerskifte, såfremt den, til hvem overdragelsen sker, har til hensigt og er i stand til at videreføre den pågældende virksomhed, idet lovens formål da fortsat vil være opfyldt. Der tages dog hensyn til, om sælgeren opnår en unormalt stor fortjeneste ved salget. Desuden forlanger KDHF, at den nye lånedebitor er en dansk virksomhed, eller – hvis dette ikke er tilfældet – at der tegnes kautionsforsikring. Ved ældre lån, der er ydet til lavere rente end den nugældende, kræves renten opreguleret til den nugældende sats. Er tidligere ydede garantier for lån optaget til finansiering af egnsudviklingsprojekter nedbragt til så små beløb, at de ikke længere kan antages at være afgørende for långiveren, forekommer det, at garantien ikke vedstås.

Der er således intet til hinder for, at et udenlandsk selskab kan overtage en virksomhed, hvortil der er ydet lån eller tilskud i henhold til egnsudviklingsloven, når de forannevnte vilkår er opfyldt. Normalt vil de kontraherende parter forud have informeret sig om disse vilkår.

Inden der gives tilladelse til, at indestående lån og garantier eller tilskud ydet inden

for de seneste fem år kan indestå, kontrolleres det, at vilkårene herfor er opfyldt.

Til *handelsministeren (15/3 79)* af:

Bjørn Poulsen (SF):

»Finder ministeren det rigtig, at en virksomhed, der har modtaget egnsudviklingsstøtte, sælges til en udenlandsk virksomhed uden medarbejdernes viden, og uden at disse har nogen indflydelse på dette, på trods af at de via skatter har været med til at betale egnsudviklingsstøtten?«

(Spm. nr. 718).

Besvarelse (26/3 79):

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Egnsudviklingsmyndighederne kan ikke stille andre vilkår med hensyn til de interne forhold mellem en virksomhed og dens medarbejdere end dem, der stilles af private låneinstitutter. Det ville gøre det umuligt for virksomheden at sikre sig den i øvrigt nødvendige finansiering, hvis andre långivere risikerede, at de statslige lån blev opsagt på et sådant grundlag (og tilskud eventuelt krævet tilbagebetalt). Sådanne betingelser ville medføre, at virksomhederne i praksis ikke kunne benytte sig af egnsudviklingsbistanden.

Forholdet mellem virksomheden og dens medarbejdere må reguleres ad anden vej end gennem vilkårene for egnsudviklingsbistand, hvis denne fortsat skal kunne anvendes som et incitament til at investere i de erhvervs-mæssigt svageste stillede dele af landet, hvilket er lovens formål.

For egnsudviklingsmyndighederne må det afgørende være, at virksomheden og dens arbejdspladser opretholdes og om muligt videreudvikles. Egnsudviklingsordningen diskriminerer ikke over for udenlandske investeringer i Danmark, når de normale vilkår for bistanden respekteres på sædvanlig måde.

Til *justitsministeren (15/3 79)* af:

Dohrmann (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor meget risikoen for færdselsulykker er blevet forøget i forbindelse med nedsættelse af hastighedsgrænserne, idet differencen mellem den tilladte hastighed for lastbiler, bilister med camping-

[Dohmann]

vogne, anhængere m.m. og almindelige motorkøretøjer nu er blevet reduceret til kun 10 km i timen, hvilket utvivlsomt vil medføre lange og hasarderede overhalinger, såfremt de nye regler skal overholdes?»

(Spm. nr. 721).

Begrundelse.

Der henvises til det dekret vedrørende hastighedsgrænser, der egenrådigt er fastsat af handelsministeren, hvis synspunkter på energiområdet er lige så sagligt velunderbyggede som ayatollah Khomeinis syn på iranske kvinders pligt til bære slør.

Besvarelse 22/3 79):

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Det er justitsministeriets opfattelse, at indførelsen af de nye hastighedsgrænser ikke vil medføre en større risiko for færdselsulykker.

Hvad specielt angår det forhold, at forskellen uden for tættere bebygget område mellem den højest tilladte hastighed for lette og tunge køretøjer er ophævet for bussers vedkommende og reduceret til 10 km i timen for de øvrige tunge køretøjer, skulle dette efter de foreliggende undersøgelser ikke medføre flere trafikuheld. Dette hænger sammen med, at jo mindre hastighedernes gennemsnitlige afvigelse fra middelhastigheden (spredningen) er, jo mere støt og jævnt afvikles trafikken, gennem færre overhalinger og dermed færre konfliktmuligheder.

Bl. a. en amerikansk undersøgelse har således påvist, at det er farligt at køre betydelig hurtigere end gennemsnittet, men også farligt at køre betydelig langsommere. Risikoen for trafikuheld er mindst for de køretøjer, der kører med en hastighed, der ligger omkring middelhastigheden. Undersøgelsen konkluderer, at kan man skære de høje og de lave hastigheder bort, altså mindske hastighedernes spredning, får man et mindre risikobetonet trafikbillede.

Justitsministeriet skal i øvrigt erindre om bestemmelserne i færdselslovens § 21, stk. 2, § 22, stk. 2, og § 15, stk. 3, 2. pkt., vedrørende de kørendes forpligtelser ved overhaling.

Til *handelsministeren* (15/3 79) af:

Kjærulff-Schmidt (FP):

»Hvilke ekspertundersøgelser ligger til grund for handelsministerens beslutning om nedsættelse af hastighedsgrænserne?»

(Spm. nr. 722).

Begrundelse.

Der er rejst velunderbygget kritik mod den af handelsministeren dekretede nedsættelse af hastighedsgrænserne, og det synes af kritikken at fremgå, at en række af hinanden uafhængige undersøgelser klart viser, at der ikke opnås nogen som helst reel energibesparelse.

Heroverfor står handelsministerens helt løse påstande om besparelser i benzinforbruget.

Da ministeren ikke har villet udsætte ikrafttrædelsen for de nye hastighedsregler, er det på høje tid, at ministeren nu omgående offentliggør de ekspertundersøgelser, talmateriale m. v., der ligger til grund for denne restriktion.

Besvarelse (21/3 79):

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Jeg kan oplyse, at beregningerne over energibesparelserne ved en nedsættelse af hastighedsgrænserne på motorveje og landeveje bl. a. baserer sig på undersøgelser gennemført af laboratoriet for energiteknik, Danmarks tekniske højskole, Akademiet for de tekniske Videnskabers trafikforskningsgruppe og vejdirektoratet. Jeg skal i øvrigt henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 51 (Alm. del - bilag 45) fra folketingets energipolitiske udvalg.

Til *miljøministeren* (16/3 79) af:

Pilgaard Andersen (FP):

»Hvilken lovhjælp har ministeren i forbindelse med lov om råstoffer til at udstede en bekendtgørelse, der påbyder, at det skal være en autoriseret/registreret revisor, der skal godkende regnskaberne, der danner basis for beregningen af råstofafgiften?»

(Spm. nr. 730).

Begrundelse.

Der henvises til bekendtgørelse om afgift af råstoffer nr. 364 af 17. juli 1978, § 9, stk. 2.

[Pilgaard Andersen]

Der er efter spørgerens opfattelse ikke lov- hjemmel til at udstede en bekendtgørelse, der stiller øgede krav til virksomhedernes regn- skabspligt, som medfører større udgifter for disse.

Det fremgik ikke af lovforslaget, at krave- ne om revision af autoriseret/registreret revisor skulle skærpes, og ud fra den betragtning mener spørgeren, at folketinget er blevet vildledt ved vedtagelsen af råstofafgiften.

Besvarelse (21/3 79):

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Bekendtgørelsen om afgift af råstoffer, der trådte i kraft den 1. august 1978, er udarbej- det i henhold til råstoflovens § 32, som giver hjemmel til at fastsætte bestemmelser om be- taling af afgifter af råstoffer, der indvindes efter råstofloven.

Ordnningen er udformet på den måde, at indvindingsvirksomhederne skal angive den afgiftspligtige mængde og afgiften heraf til fredningsstyrelsen én gang om året. Efter bekendtgørelsens § 9, stk. 2, skal en autorise- ret eller en registreret revisor attestere, at angivelsen er i overensstemmelse med virksom- hedens regnskab.

Spørgsmålet om hjemmel til at fastsætte kontrolforanstaltninger blev af fredningssty- relsen drøftet med justitsministeriet og told- departementet i forbindelse med afgiftsord- ningens nærmere tilrettelæggelse.

Der var enighed om, at råstoflovens § 32 indeholder hjemmel til at fastsætte sådanne regnskabs- og kontrolbestemmelser, at et afgiftssystem kan gennemføres i praksis. Dette indebærer bl. a., at det kan pålægges virk- somhederne at indberette mængden af afgiftspligtige råstoffer og vedlægge diverse bilag, f. eks. i form af salgsfakturaer. Ligele- des indebærer det, at der kan stilles krav om, at en autoriseret eller registreret revisor at- testere, at afgiftsopgørelserne er i overens- stemmelse med virksomhedens regnskab.

Det er, så vidt jeg har forstået, helt almin- delig praksis, at de afgiftsordninger, som ikke administreres af toldvæsenet, indeholder krav om revisorkontrol, idet fredningsstyrel- sen eller andre myndigheder, der skal admin- strere en afgiftsordning, jo hverken har den samme sagkundskab eller kompetence til at kontrollere som toldvæsenet og derfor på

anden måde må sikre sig, at opgørelserne er i orden.

Jeg kan endelig tilføje, at afgiftsordningen er udarbejdet af fredningsstyrelsen i samar- bejde med ministeriet for skatter og afgifter og efter forhandling med bl. a. Industrirådet, Kalk- og Teglværksforeningen, Entreprenør- foreningen og Ral- og Sandsugerforeningen. Disse organisationer, der jo varetager virk- somhedernes interesser, har været enige i ordningens tilrettelæggelse.

Til ministeren for offentlige arbejder (16/3 79) af:

Nauerby (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor meget energi- forbruget vil stige ved, at DSB sætter hastig- heden i vejret på strækningen over Fyn, idet det samtidig bedes oplyst, hvor meget ekstra energi det vil betyde for den lokale befolk- ning, at 5 fynske byer skæres midt over ved lukning af de eksisterende overkørsler, og hvor megen energi der vil blive brugt til gen- nemførelse af det foreslåede vejanlæg og broer eller tunneler?«

(Spm. nr. 733).

Begrundelse.

I tider, hvor trafikministerens kollega han- delsministeren påbyder privatbilister at ned- sætte hastigheden på landevejene og samtidig pålægger dem ekstraordinært store bøder for fartoverskridelser, finder spørgeren det alde- les urimeligt, at man planlægger initiativer som at øge hastigheden for togene over Fyn blot for at spare 5 minutter.

Samtidig skal tages i betragtning, at landet har økonomiske vanskeligheder med at skaf- fe den energi, der skal bruges, i det hele taget.

Besvarelse (26/3 79):

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Han- sen):

I de fleste lande arbejder jernbanerne – med støtte fra regeringerne – med projekter for at øge hastigheden. Baggrunden herfor er ønsket om at overføre passagertransport fra den væsentlig mere energikrævende individu- elle trafik.

Energiforbruget ved at sætte hastigheden i vejret for personførende intercitytog og lyn-

[Ministeren for offentlige arbejder]

tog på strækningen over Fyn fra 140 km/t til 160 km/t beløber sig til 1.860 kWh pr. døgn, der omregnet til olie kan opgøres til ca. 610 l olie pr. døgn til en pris på 390 kr. pr. døgn, svarende til en forøgelse på ca. 4 pct.

Ved at opfylde DSBs målsætning om en toghastighed på 160 km/t forbruges der således relativt lidt ekstra energi, og den gevinst på 5 minutter, der herved opnås, får ikke alene betydning for rejser over Fyn, men også i en større sammenhæng, idet der ved længere rejser i fjerntrafikken kan opnås reduktioner i rejsetiderne på 10–20 pct., hvilket gør togrejsen mere attraktiv samt medfører en bedre udnyttelse af personale og materiel.

For så vidt angår spørgsmålet om overkørsler skal jeg bemærke, at det igennem mange år har været DSBs mål i muligt og rimeligt omfang at søge niveauoverkørsler afløst af broer, og der er således intet nyt i bestræbelserne på at få nedlagt overkørslerne på bl. a. den fynske hovedbane. Selv om sådanne overkørsler i dag kan sikres med automatiske anlæg, må de betegnes som uhensigtsmæssige på strækninger med tæt og hurtig togtrafik, og risikomomentet kan ikke helt fjernes, hvorfor afløsningen af dem er meget ønskelig – også af hensyn til den størst mulige sikkerhed for vejtrafikken.

De i alt 7 tilbageværende offentlige overkørsler på Fyn på hovedstrækningen Nyborg-Middelfart er beliggende i Ullerslev, Langeskov, Holmstrup, Skalbjerger, Bred, Gelsted og Kavslunde.

Gennem de i forbindelse med projektarbejdet foretagne undersøgelser af de fysiske forhold omkring de nævnte overkørsler på Fyn er DSB fuldt ud klar over, at det for visse af overkørslerne vil være forbundet med meget store vanskeligheder at tilvejebringe nedlæggelse og erstatning med broanlæg på overkørselens plads eller i umiddelbar nærhed.

Drøftelserne af disse problemer mellem vejdirektoratet og DSB og mellem disse instanser og de berørte kommuner er i øjeblikket på et rent indledende teknisk stade.

Når de igangværende overvejelser og undersøgelser er bragt til en foreløbig afslutning – formentlig i løbet af sommeren 1979 – er man fra vejdirektoratets og DSBs side indstillet på at optage drøftelser omkring nærværende problematik med såvel Fyns amt som de implicerede kommuner.

Jeg finder det ikke muligt på rimelig måde at besvare det stillede spørgsmål om, »hvor meget ekstra energi det vil betyde for den lokale befolkning«, som man her opfatter som et spørgsmål om det energiforbrug til omvejskørsel (altså merforbrug af benzin), der kan blive tale om. Tilsvarende gælder spørgsmålet om, »hvor megen energi der vil blive brugt til gennemførelse af de foreslåede vejanlæg og broer eller tunneler«.

Besvarelse af disse spørgsmål ville bl. a. kræve nærmere undersøgelser over omvejskørselens omfang og det herved øgede antal kørte km pr. år, hvilket der ikke på nuværende tidspunkt haves fornødne oplysninger om. Det kan dog antages, at det forøgede energiforbrug vil være yderst minimalt i forhold til landets årlige energiforbrug. Det samme synspunkt kan i forstærket grad fremføres vedrørende det andet spørgsmål, hvor der yderligere vil være tale om et engangsforbrug af merenergi.

Ved de senere års udbygning af motorvejsnettet har man ofret store ressourcer på etablering af niveaufri krydsninger i landevejstrafikken, netop for at opnå en højere grad af sikkerhed. Disse anlæg har givet været lige så energiforbrugende at etablere som de anlæg, DSB påregner at skulle udføre, og kan ikke undgå at medføre ekstra energiforbrug for de lokale beboere som følge af omvejskørsel. Det forekommer rimeligt at fremme gennemførelsen af niveaufri skæringer også for jernbanerne, der i så henseende ikke bør være ringere stillet end den individuelle trafik.

Til finansministeren (16/3 79): af:

Glensgård (FP):

»Kan ministeren acceptere, at de kontraktansatte vognmænd under HT har indgået en hemmelig aftale med SID vedrørende knap 1.000 chauffører, der indebærer, at chaufførerne, ud over hvad der opnås på chaufførområdet inden for LO, skal have 12 pct. pensionstillæg, når ministeren har udtalt, at der højst er plads til 1–2 pct. forbrugsudvidelse?«

(Spm. nr. 734).

Begrundelse.

[Glensgård]

Den offentlige lønføring giver store problemer på det private arbejdsmarked. Den aftale, der er indgået mellem Rutebilernes Arbejdsgiverforening og SID vedrørende de ca. 1.000 private chauffører, indebærer, at der kommer et kolossalt pres på det private erhvervsmarked, som er ødelæggende for omkostningsniveauet. De kontraktansatte vognmænd har overhovedet ingen skrupler ved at indgå en aftale som anført i spørgsmålet, idet hele udgiften væltes over på skatteyderne gennem et øget underskud på HT.

Besvarelse (21/3 79):

Finansministeren (Heinesen):

Jeg har ikke kendskab til, at der mellem Rutebilejernes Arbejdsgiverforening og SID skulle være indgået en hemmelig aftale med det af spørgeren nævnte indhold.

HTs entreprenørkontrakter, som for tiden er genstand for en hel del interesse – ikke mindst inden for hr. Glensgårds parti – rummer efter det for mig oplyste ikke bestemmelser vedrørende offentlige myndigheders stillingtagen til løn- og ansættelsesforhold hos entreprenørerne.

Jeg finder herefter ikke fornødent grundlag for nogen stillingtagen.

Til *socialministeren* (19/3 79) af:

Inger Stilling Pedersen (KrF):

»Hvad vil ministeren gøre for at standse hetzen mod institutioner, hvor der foregår kristne aktiviteter, og hvordan vil ministeren sørge for, at ingen beboer af flertallet fratages muligheden for at deltage i kristne aktiviteter på institutionen?«

(Spm. nr. 739).

Begrundelse.

Der er igen startet en hetz mod offentlige og private institutioner, hvor der foregår kristne aktiviteter. Formålet er klart at fjerne kristendommen fra disse institutioner. Der er også grund til at lægge mærke til røsterne om at ændre ansættelsesformerne for ledere af institutioner, således at mennesker med et kristent livssyn hindres i at besætte disse stillinger. Det er værd at lægge mærke til, at langt de fleste mennesker er medlem af folkekirken eller en frikirke. Det kan ikke være rimeligt, at et lille mindretal skal kunne fra-

tage flertallet muligheden for at deltage i de aktiviteter, de ønsker, på institutionen.

Besvarelse (27/3 79):

Socialministeren (Erling Jensen):

I spørgsmålet gives der udtryk for, at der for tiden er en hetz mod institutioner, hvor der foregår kristne aktiviteter, og man beder mig sørge for, at ingen beboer af flertallet fratages muligheden for at deltage i kristne aktiviteter på institutionen.

Hertil kan jeg oplyse, at jeg ikke har modtaget henvendelser eller klager, der tyder på, at der er problemer i retning af det, der antydes i spørgsmålet. Jeg har derfor ikke grundlag for at tro, at der på dette område er særlige problemer, men såfremt jeg får forelagt konkrete sager, er jeg naturligvis villig til at undersøge disse nærmere.

Generelt kan jeg oplyse, at det også for beboere på en institution gælder, at den enkelte beboers livssyn er et privat anliggende, som alene den pågældende selv kan tage stilling til.

Til *ministeren for skatter og afgifter* (19/3 79) af:

Hagen Hagensen (KF):

»Vil ministeren sørge for, at skatteydere, der for at komme restskatten i forkøbet rettidigt har foretaget indbetaling til postvæsenet, får deres indbetalinger godskrevet som rettidigt betalt vedrørende restskat for 1978, uanset om poststrejken omkring 15. marts 1979 har betydet forsinket fremkomst af indbetalte beløb?«

(Spm. nr. 741).

Begrundelse.

Spørgsmålet er stillet i forlængelse af mit spørgsmål til ministeren af 9. marts om ikke at pålægge straffølg i henhold til skattekontrolloven i tilfælde, hvor sen fremkomst af selvangivelser kan henføres til poststrejker. Disse efterhånden meget jævnlige foreteelser bør ikke medføre, at borgere udsættes for vanskeligheder og retstab som følge af forhold, de ingen indflydelse har på.

Besvarelse (27/3 79):

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

I forbindelse med ekspeditionen af skatteindbetalinger kan vejrligt eller andre ekstraordinære forhold undertiden medføre risiko for, at skatteindbetalinger ikke bliver konteret tidsmæssigt korrekt i statsskattedirektoratet.

Problemet foreligger især, hvor en sådan uregelmæssighed falder sammen med sidste rettidige indbetalingsdag for en skatteart.

Når statsskattedirektoratet på grundlag af omtale i dagspressen eller anden information skønner, at der foreligger risiko for tidsmæssigt ukorrekt kontering af skatteindbetalinger, iværksættes – i overensstemmelse med mangeårig praksis – procedurer, der søger at sikre korrekt kontering. Direktoratet viser endvidere imødekommenhed i tilfælde, hvor skatteydere som følge af ekstraordinære forhold har været forhindret i at foretage rettidig skatteindbetaling.

For indbetalinger efter kildeskattelovens § 59, hvor sidste rettidige indbetalingsdag er den 15. marts, er det af særlig betydning, at rettidige indbetalinger konteres som rettidige. Sådanne indbetalinger foretages for at nedbringe en kommende restskat, og for sen kontering ville medføre, at indbetalingen ikke fik den tilsigtede virkning, og at der derfor ville blive opkrævet restskat samt et 8 pct.-tillæg.

Den 15. marts 1979 forelå der sådanne omstændigheder, at statsskattedirektoratet har fundet anledning til at etablere procedurer, der vil sikre korrekt behandling af rettidige § 59-indbetalinger.

En yderligere sikkerhed for korrekt kontering ligger deri, at direktoratet praktiserer den ordning, at der i en periode efter 15. marts rettes skriftlig henvendelse til skatteydere med § 59-indbetaling, der efter de foreliggende oplysninger er foretaget for sent, idet man herunder giver skatteyderen mulighed for at få beløbet omkonteret eller tilbagebetalt. Ved denne ordning får skatteyderen endvidere lejlighed til at reagere, såfremt en rettidig § 59-indbetaling undtagelsesvis skulle være konteret forkert tidsmæssigt.

Til statsministeren (20/3 79) af:

Thorndahl (FP):

»Da regeringens interne forlig omkring overenskomstsituationen vil medvirke til et betalingsbalanceunderskud på omkring 9 mia kr. i 1979 og altså en væsentlig ændring i forhold til den økonomisk-politiske målsætning med et betalingsbalanceunderskud på højst 6,5 mia kr., der blev aftalt i august, bedes statsministeren oplyse, om de øvrige 19 punkter i regeringsaftalen har samme teoretiske karakter.«

(Spm. nr. 743).

Begrundelse.

Det forekommer, at regeringsaftalen mellem socialdemokratiet og venstre har samme kvalitet og værdi som den ikke-angrebspagt, som Danmark indgik med Tyskland den 31. maj 1939. Regeringsaftalens helt centrale punkt var en indbyrdes forpligtelse til at sikre, at betalingsbalanceunderskuddet i 1979 højst blev på 6,5 mia kr. og lavere i de følgende år.

På forhånd var det klart, at regeringens politik ikke kunne bevirke et lavere betalingsbalanceunderskud end 7,5 mia kr. Hertil kommer så det ekstraordinært høje energiforbrug gennem vinteren, de uforudsete olieprisstigninger og nu med regeringens hjælp fiktive lønstigninger for lønmodtagerne, en stigning, der ikke er produktionsmæssig dækning for. Resultatet heraf vil derfor blive et betalingsbalanceunderskud i 1979 på omkring 9 mia kr. mod 7,7 mia kr. i 1978.

Da regeringsaftalen naturligt berører mange af samfundets forhold, er det af betydning at få oplyst, om vi kan regne med, at regeringsaftalens øvrige punkter på samme måde som betalingsbalancepunktet er ikke-bindende interne regeringsarbejdsdokumenter.

Besvarelse (26/3 79):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Ingen af punkterne i regeringsaftalen er af teoretisk karakter.

Det sigte, der ligger i regeringserklæringen om betalingsbalanceudviklingen, er stadig udtryk for regeringens politik, selv om ændringer i udviklingen, som er indtrådt siden, bevirker, at den konkrete målsætning for 1979 ikke fuldt ud vil blive nået.

Meddelelser fra formanden:**Første næstformand (Erlendsson):**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Fra medlem af folketinget *Ib Nørlund*, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 2. april 1979 atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Bodil Emanuels*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udv. for forretningsordenen (29/3 79):

Udtræder: Brusvang
Nyt medlem: Bollmann
Udtræder: Poul Dalsager
Nyt medlem: Hjortnæs

Arbejdsmarkedsudvalget (29/3 79):

Udtræder: Kjeld Olesen

Nyt medlem: Erling Dinesen
Udtræder: Otto Mørch
Nyt medlem: Taanquist
Udtræder: Niels Helveg Petersen
Ny stedf.: Otto Mørch

Erhvervsudvalget (29/3 79):

Udtræder: Taanquist
Nyt medlem: Ritt Bjerregaard

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 3. april kl. 13.00.

Angående dagsordenen henviste første næstformand til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste første næstformand til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.29
